

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

คุณค่าเปลี่ยน คนแปร : คุณค่าท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย
Shifting Values, Changing Selves: Values amidst Changes in Thai Society

โครงการย่อยที่ 3
การเมืองเรื่องเพศในยูทูป : คุณค่าของผู้หญิงที่แปรผันและอำนาจของความเป็นหญิง
Sexual Politics in YouTube: Shifting Values in Femininities and Women's
Empowerment

โดย

นักวิจัย

สังกัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ สิงห์เปลี่ยม คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์เป้าหมาย (Spearhead) ด้านสังคม แผนงานคนไทย 4.0

สนับสนุนโดย
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

กันยายน 2566

เลขที่สัญญา 2565/3-03

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

คุณค่าเปลี่ยน คนแปร : คุณค่าท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย

โครงการย่อยที่ 3

การเมืองเรื่องเพศในยูทูบ : คุณค่าของผู้หญิงที่แปรผันและอำนาจของความเป็นหญิง

โดย

นักวิจัย

สังกัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ สิงห์เปลี่ยม คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์เป้าหมาย (Spearhead) ด้านสังคม แผนงานคนไทย 4.0

สนับสนุนโดย

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้รับการสนับสนุน ให้คำปรึกษา จากคณาจารย์ที่ร่วมโครงการวิจัยนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หัวหน้าโครงการ รศ. ดร.สุรเดช โชติอุดมพันธ์ ที่ให้คำปรึกษาระหว่างการทำวิจัย ในการนำเสนอความก้าวหน้าวิจัย นั้น คณาจารย์ที่ร่วมโครงการวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย และท่านผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้เสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผศ. ดร.ภรณ์ สิงห์เปลี่ยม

กันยายน 2566

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อคือ ศึกษาภาพแทนผู้หญิงในยูทูบที่เปลี่ยนไปจากอดีต ศึกษาคุณค่าที่สังคมให้ต่อเพศสถานะของผู้หญิง และ วิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของการเมืองเรื่องเพศภายใต้ระบบทุนนิยมโดยทำการศึกษาผ่านยูทูบเบอร์ผู้หญิง 5 คน งานวิจัยชิ้นนี้ได้ค้นพบว่าสังคมไทย (ผ่านการศึกษาคอมเมนต์ในช่องยูทูบ โดยวิธี data filtering and concordance และการศึกษาเชิงคุณภาพผ่านการวิเคราะห์สื่อจากมุมมองวัฒนธรรมศึกษา โดยใช้ทฤษฎีเพศสถานะ) นั้นได้ให้คุณค่ากับความมั่งคั่ง ความมีอิสระ และวัตถุนิยมเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม คุณค่าอีกชุดหนึ่งที่สังคมให้ (หรือแสวงหา) กับยูทูบเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้คือ การคงไว้ซึ่งความเป็นผู้หญิงแบบชนบท นั่นคือ ความสุภาพ ถ่อมตน ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะที่ถูกคาดหวังจากความเป็นผู้หญิง คุณค่าใหม่และคุณค่าในแบบชนบทนั้นอยู่ร่วมกัน และเป็นที่ยื่นชมของสังคมออนไลน์สมัยใหม่ในปัจจุบัน โดยสรุปแล้วโครงการวิจัยชุดนี้พบว่า ภาพแทนของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอ หรือนำเสนอโดยยูทูบเบอร์เหล่านี้จนเป็นที่นิยมบนยูทูบนั้นชี้ให้เห็นว่าสังคมให้คุณค่ากับความมั่งคั่ง การบริโภค ความมีอิสระจากหน้าที่การงาน และคุณลักษณะของความเป็นหญิงที่ควรมีไปพร้อมกัน ผลลัพธ์สื่อให้เห็นว่ามีความแปรผันในโครงสร้างของเพศในสังคมไทยในด้านของแรงงาน และอำนาจ อย่างเห็นได้ชัดเจน ในส่วนของด้านอารมณ์และสัญลักษณ์ หรือวาทกรรมนั้น สังคมไทยก็ยังคงให้คุณค่ากับชนบทและพิมพ์นิยมของครอบครัวแบบเพศตรงข้ามและความเป็นหญิงอยู่ อาจกล่าวได้ว่าผู้หญิงนั้นมีอำนาจแต่อำนาจนั้นก็ยังมีมาพร้อม ๆ กันกับความคาดหวังที่ยึดติดกับความเป็นเพศหญิงภายใต้ระบบทุนนิยม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่

- 1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการนำเสนอผู้หญิงบนยูทูป (YouTube)
- 2) เพื่อตรวจสอบค่านิยมที่สังคมมีต่อเพศสภาพที่เปลี่ยนไป และ
- 3) เพื่อตรวจสอบพลวัตในการเมืองทางเพศภายใต้สังคมไทยทุนนิยมที่เพิ่มสูงขึ้น

งานวิจัยนี้พบว่าสาเหตุที่ยูทูปเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้ได้รับความนิยมก็เนื่องมาจากค่านิยมที่สังคมมอบให้ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความมั่งคั่ง ความเป็นอิสระ และทรัพย์สินสมบัติทางวัตถุ อย่างไรก็ตาม สังคมคาดหวังว่าผู้หญิงจะยังคงรักษาคุณค่าดั้งเดิมบางประการไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความอ่อนน้อมถ่อมตนและความสุภาพซึ่งเป็นลักษณะทางชีววิทยาที่คาดหวังจากผู้หญิง โดยรวมแล้ว การวิจัยนี้เสนอว่ามีการขยับเคลื่อนอย่างแน่นอนในการเมืองทางเพศ แม้ว่าผู้หญิงสามารถแสดงความมั่งคั่งและทรัพย์สินในลักษณะที่เปิดเผยซึ่งได้รับการยกย่องจากผู้ชม แต่พวกเขาจะต้องรักษาคุณลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้หญิงไว้ และเกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติอื่น ๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นความสัมพันธ์ทางเพศเช่นกัน โดยเฉพาะในด้านแรงงาน (การเคลื่อนไหวทางสังคม) และอำนาจ (เพื่อจัดการความสามารถในการผลิต ใช้เงิน และแสดงทรัพย์สินสมบัติ) มีการขยับเคลื่อนอย่างแน่นอนในสิ่งที่สังคมให้คุณค่า อันได้แก่วัตถุนิยมและความมั่งคั่ง แต่ยังคงเหลือตัวตนของผู้หญิงแบบดั้งเดิม (แม่/พี่สาวน้องสาวที่สุภาพ ใจดี และเอาใจใส่) ติดอยู่ มิติด้านแรงงานและอำนาจในการจัดระเบียบทางเพศของสังคมไทยได้เปลี่ยนไปอย่างแน่นอน แต่ความสัมพันธ์ทางอารมณ์และเชิงสัญลักษณ์แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะดั้งเดิมยังคงอยู่ โดยท้ายที่สุดแล้ว เป็นการทำให้การนำเสนอผู้หญิงไม่ได้รับอำนาจอย่างสมบูรณ์และไม่เป็นอิสระจากความคาดหวังทางสังคมแบบเดิม ๆ

Abstract

This research's objectives are threefold:

- 1) to study the change in women's representation on YouTube,
- 2) to examine the shifting values that society has towards genders and,
- 3) to investigate the dynamics in sexual politics under heightened capitalist Thai society.

This research finds that the reason why these women YouTubers are popular is due to the values that the society gives which concern their wealth, independence, and materialistic possessions. The society however expects that women still retains some traditional values especially humbleness and politeness—biologically-related trait expected from women. Overall, the research makes a case that there certainly is a shift in sexual politics, though women can exhibit affluence and ownings in an overt manner, of which is praised by the audience, but they are to retain essentialist attributes pertaining to being females. Other dimensions that make up gender relations have seen shifts, specifically in the domains of labor (social mobility) and power (to manage their agencies, exercise their monetary means, and showing their possessions). There certainly is a shift in what the society values—materialism and wealth—yet there are still remnants of orthodox feminine selves (polite, kind, and caring mother/sister) that are casted upon women. Labor and power dimensions within gender order of Thai society has certainly shifted, but emotional and symbolic relations show that traditional attributes are still there. Ultimately, making women representation not entirely empowered and free from conventional societal expectations.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ.....	1
การทบทวนวรรณกรรม.....	2
ระเบียบวิธีวิจัย.....	10
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	12
ข้อค้นพบ.....	15
การกรองข้อมูล (Data filtering).....	18
ความสอดคล้อง (Concordance).....	18
เวิร์ดคลาวด์ (Word cloud).....	21
บทวิเคราะห์.....	22
บทสรุป.....	30

การเมืองเรื่องเพศในยูทูบ: คุณค่าของผู้หญิงที่แปรผันและอำนาจของความเป็นหญิง

บทนำ

“ชมพูเลี้ยงลูกเก่งมาก” หนังสือพิมพ์ข่าวสดออนไลน์กล่าว เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2565 (“ทายาทหมื่นล้าน,” ม.ป.ป.) รายงานข่าวขึ้นดังกล่าวยังระบุต่ออีกว่าลูกแฝดของชมพู ผู้ซึ่งเป็นทายาทมรดกหมื่นล้าน ได้หิวปางข้าวและช่วยเหลือคุณยายหรือยายหนึ่งในช่วงวันหยุด โดยชมพูและลูกชายทั้งสองได้เดินทางไปยังต่างจังหวัดเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตแบบชนบท อันเป็นสิ่งที่บรรดาแฟน ๆ ให้การชื่นชมเป็นอย่างมาก ความคิดเห็นบางความคิดเห็นจากใน “โซเชียล” กล่าวว่า “พายุจะรู้มัยนี่ว่าเป็นทายาทหมื่นล้าน” ในขณะที่อีกความคิดเห็นหนึ่งกล่าวว่า “ครอบครัวนี้เลี้ยงลูกดีจัง ลูกไม่เคยเล่นไอแพดเลย หากิจกรรมให้ลูกสนุกได้ตลอด” อีกทั้งยังมีความคิดเห็นอื่น ๆ ที่ชื่นชมรูปร่างหน้าตาของเด็ก ๆ ว่า “เค้าเลี้ยงลูกให้ดีดินมากเลย ซิลมาก ปกติมาก แต่ลูกก็ยังดูเป็นไฮโซอยู่ ทั้งหน้าทั้งผิวดีมาก สะอาดและขาวมาก [เด็ก ๆ ดูดีแบบไม่ต้องพยายาม น่ารักมาก ๆ] (“ทายาทหมื่นล้าน,” ม.ป.ป.)¹

ชาวเน็ตไทยและสื่อออนไลน์มักยกย่องผู้หญิง โดยเฉพาะคุณแม่คนดังที่มีฐานะร่ำรวยแต่ไม่โอ้อวดและใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ความย้อนแย้งนี้ได้รับคุณค่าอย่างมากในสังคมไทยในลักษณะที่สะท้อนถึงค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง (โดยเฉพาะในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ gender relations) ในสังคมไทย การเปลี่ยนแปลงในแง่ของค่านิยมดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนบนสื่อออนไลน์โดยมุ่งเน้นที่ ค่านิยมที่ยึดติดกับทรัพย์สินทางวัตถุ การแบ่งแยกแรงงานทางเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างเพศในสังคมไทย² และค่านิยมที่สังคมมอบให้กับผู้หญิง (รวมทั้งแบบเก่าและแบบใหม่) ความสนใจเฉพาะของงานวิจัยฉบับนี้มีสามด้าน ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงภาพแทนของผู้หญิงที่พบในสื่อสมัยใหม่³
2. เพื่อศึกษาค่านิยมและมุมมองที่สังคมมีต่อเพศภาพและศึกษาว่ามุมมองดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตผ่านสื่อสมัยใหม่อย่างไร
3. เพื่อวิเคราะห์และอธิบายพลวัตของการเมืองเรื่องเพศและอำนาจของผู้หญิง ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในการจัดระเบียบทางเพศสภาพ (gender order) ในสังคมไทย⁴

¹ ม.ป.ป. ทายาทหมื่นล้าน หอบฟางช่วยงานยายหนึ่ง แห่ชมชมพู เลี้ยงลูกดีมาก. *ข่าวสด Online*.

https://www.khaosod.co.th/entertainment/news_7435161

² สังเกตว่าคำว่าเพศหญิงและเพศชายถูกใช้เพื่อเน้นความสัมพันธ์ระหว่างสรีรวิทยาและร่างกาย สิ่งนี้เน้นย้ำเพิ่มเติมถึงความแบ่งแยกระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย และบ่อยครั้งก็สามารถหมายถึงความแตกต่างตาม “ธรรมชาติ” ระหว่างทั้งสองเพศ Jackson, P. A., & Cook, N. M. (Ed.). (1999). *Genders & sexualities in modern Thailand*. Silkworm Books.

³ สื่อสมัยใหม่ในที่นี้หมายถึงสื่อออนไลน์ เช่น นิตยสารออนไลน์ ข่าวออนไลน์ และแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ เช่น ยูทูบ ทวิตเตอร์ อิน스타그램 เป็นต้น

⁴ Gender order หรือ การจัดระเบียบทางเพศสภาพ ถูกนิยามโดย R. W. Connell ไว้ว่า เป็นความจริงหลายๆ ชุดในสังคมซึ่งประกอบไปด้วย การเมือง ความรุนแรง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเจริญเติบโตและความเยาว์วัย R. W. Connell กล่าวไว้ว่าการทำความเข้าใจการจัดระเบียบเพศสภาพนั้นคำนึงถึง

การเมืองเรื่องเพศในงานวิจัยนี้จึงมุ่งตรงไปที่การเมืองที่เกี่ยวกับเพศ โดยเน้นที่อำนาจในฐานะปัจเจกบุคคลในสังคม และผู้เล่นหลักภายในโครงสร้างที่เป็นปิตาธิปไตย (แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป) โดยจะเน้นว่าสื่อเช่นยูทูบทำหน้าที่เป็นพื้นที่ที่การเมืองเกี่ยวกับเรื่องเพศซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวกับอำนาจ ความเป็นอิสระ และความมั่งคั่งของผู้หญิง ปรากฏขึ้นและสามารถเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงในการจัดระเบียบทางเพศสภาพของสังคมไทยที่ในปัจจุบันนี้ อิทธิพลทางเศรษฐกิจอยู่ในมือของผู้หญิงในระดับหนึ่ง แต่งานวิจัยนี้จะเผยว่าแม้ว่าผู้หญิงจะมีอำนาจทางเศรษฐกิจ อันนำมาซึ่งคำชื่นชมจากผู้ชม แต่ความยกย่องนี้ก็มีความเปราะบางในแง่ที่ว่าสังคมยังคงคาดหวังคุณค่าบางอย่างจากผู้หญิงที่มีอำนาจเหล่านี้ ซึ่งยังคงไว้ในเรื่องของชนชั้นและอาศัยทรัพยากรอย่างมาก งานวิจัยนี้จะชี้ให้เห็นว่าความนิยมของผู้หญิงเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่สังคมให้คุณค่าในสังคมไทยร่วมสมัย

การทบทวนวรรณกรรม

ว่าด้วยเรื่องของทรัพยากรและการนำเสนอผ่านสื่อ: เหตุใดจึงศึกษาการแสดงออกทางเพศสภาพบนสื่อสมัยใหม่

ก่อนที่เราจะอภิปรายถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้หญิงและวิธีการนำเสนอบทบาทเหล่านี้ในสื่อต่าง ๆ ผู้วิจัยจำเป็นต้องแสดงให้เห็นว่าเหตุใดการศึกษาสื่อจึงสามารถสะท้อนถึงคุณค่าต่าง ๆ ที่สังคมยึดถือได้ ในส่วนต่อไปนี้จะประกอบด้วยความสำคัญของภาพแทนทางด้านเพศสภาพของผู้หญิงผ่านสื่อว่ามี การศึกษาการนำเสนอผู้หญิงอย่างไรในอดีต

บ่อยครั้งที่สื่อในแบบดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และวิทยุ จะแสดงให้เห็นการนำเสนอผู้หญิงในลักษณะที่ยังยึดติดในข้อตรงข้ามระหว่างเพศหญิงและเพศชายอยู่ (ชเนตตี ทินนาม, 2563)⁵ การนำเสนอเช่นนี้มีแนวโน้มที่จะผลิตซ้ำภาพอย่างเหมารวมของความเป็นเพศชายและความเป็นเพศหญิงและทำให้ผู้ที่มีเพศสภาพที่อยู่นอกเหนือจากบรรทัดฐานแปลกแยกออกไป บางครั้งก็ถูกตั้งคำถามหรือถูกสังคมเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากความแตกต่างที่บุคคลหนึ่งอาจจะแสดงออกผ่านทางเพศสภาพของตน (พวกเขาอาจจะตกเป็นเป้าของคำกล่าวเหยียดเพศหรือภาพลักษณ์ซึ่งลดทอนความเป็นมนุษย์) เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีการดำเนินการนำเสนอทั้งหมดขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่สื่อที่ใช้ เคลลเนอร์ (2006)⁶ ระบุว่าทรัพยากรซึ่งจำเป็นสำหรับการผลิตมีองค์ประกอบสามอย่าง ซึ่งก็คือวิธีการผลิต วิธีการเผยแพร่ และผู้ชมเป้าหมาย จากสมมติฐานเหล่านี้ เป็นที่ชัดเจนว่ามีความเป็นไปได้ที่สื่อในแบบดั้งเดิมจะผิดแผกแตกต่างจากสื่อสมัยใหม่ในหลาย ๆ ทางและล้วนขึ้นอยู่กับารถูกจำกัดหรือการถูกปล่อยให้เป็นเป็นอิสระจากทรัพยากรต่าง ๆ

ความเกี่ยวโยงกันของปัจจัยที่กล่าวไว้ข้างต้นทั้งหมด ปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นรากฐานของกรอบความคิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบทางเพศสภาพของสังคมร่วมสมัย [gender arrangements or gender order] (R. W. Connell 2002).

⁵ ชเนตตี ทินนาม. (2563). *โครงการวิจัยการพัฒนาแนวทางปฏิบัติในการนำเสนอรายการโทรทัศน์บนหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของสตรี*. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.

⁶ Durham, M. G., & Kellner, D. M. (Eds.). (2006). *Media and cultural studies: Keywords*. Blackwell.

ในทางตรงกันข้าม สื่อสมัยใหม่ที่อยู่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ ก็ขยายและสร้างสิ่งที่ไม่เคยเป็นที่รู้จักมาก่อนเกี่ยวกับเพศในสังคมไทย การเสนอภาพแทนของผู้หญิงบนสื่อสมัยใหม่บางครั้งก็อาจจะมีภาพแทนทางเพศสภาพตามประเพณีนิยมหลงเหลืออยู่ แต่ในขณะเดียวกันก็ขยายความคิดชุดเดิม ๆ ที่ว่าผู้หญิงที่มีความเป็นหญิงและผู้ชายที่มีความเป็นชายควรจะมีลักษณะอย่างไร ความเป็ยงเบนที่สื่อสมัยใหม่จงใจนำเสนอขึ้นมาสาเหตุมาจากข้อเท็จจริงที่ว่าตัวสื่อกลาง ตัวแพลตฟอร์ม และตัวผู้แสดงเองไม่ได้ถูกผูกมัดอยู่กับข้อจำกัดที่สื่อออกอากาศอาจจะมี (การผลิต การเผยแพร่ และผู้ชมเป้าหมาย) ภาพของสตรีดังกล่าวอาจจะรวมถึงผู้หญิงทำงานที่ประสบความสำเร็จ สาวมันเต็มร้อยที่มุ่มม่นกับอาชีพและเลี้ยงดูครอบครัวของตนไปพร้อมกัน ตัวอย่างเช่น ภาพการนำเสนอผู้หญิงบางส่วนบนสื่ออาจจะแสดงถึงคุณแม่เลี้ยงเดี่ยวที่ภาคภูมิใจในตนเองด้วย

อาจกล่าวได้ว่าการนำเสนอผู้หญิงบนสื่อสมัยใหม่ได้แหวกขนบภาพเหมารวมเดิมออกไปในระดับหนึ่ง และสิ่งนี้เองที่นำมาสู่ประเด็นที่เป็นจุดสนใจของงานวิจัยชิ้นนี้ กล่าวคือ ในการศึกษาภาพลักษณ์ของผู้หญิงบนสื่อสมัยใหม่ การเรียนรู้ว่าคุณค่าในเชิงสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และท้ายสุดก็วิเคราะห์และแจกแจงแนวโน้มที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดระเบียบทางเพศสภาพของสังคมไทยที่กำกับความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เพียงระหว่างผู้หญิงและผู้ชายเท่านั้น แต่ยังกำกับความสัมพันธ์ในระหว่างและภายในผู้หญิงและผู้ชายกลุ่มต่าง ๆ (และปัจเจกที่มีความหลากหลายทางเพศสภาพซึ่งเป็นตัวแสดงหลักภายในกรณีศึกษาต่าง ๆ ของโครงการวิจัยนี้เช่นกัน)

เป็นที่น่าสังเกตว่าการเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นหญิงในสังคมไทยร่วมสมัยหรือสิ่งทำงานวิจัยนี้ขอเรียกว่าความเป็นหญิงแบบใหม่ก็มีข้อจำกัดในตัวมันเอง ความเป็นหญิงแบบใหม่ที่พบได้ตามสื่ออาจจะเน้นภาพลักษณ์ภายนอกทางร่างกายของเพศหญิง ในลักษณะที่ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของความเป็นผู้หญิง สิ่งนี้อาจมองได้ว่าเป็นเรื่องของประวัติศาสตร์ในอดีตที่ย้อนกลับมาซึ่งในระดับพื้นฐานแล้วเพศวิถีมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา (ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551)⁷ เนื่องจากกรณีศึกษาที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้เป็นยูทูปเบอร์หญิง จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าการแสดงออกหรือลักษณะนิสัยความเป็นหญิงของพวกเธอสามารถนำมาใช้ได้หรือเป็นตัวแทนของผู้หญิงทุกคนภายในหมวดหมู่ของผู้หญิง เป็นอีกครั้งที่สิ่งนี้ขึ้นอยู่กับการที่ผู้หญิงเหล่านี้มี ทรัพยากรที่อาจรวมถึง แต่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ความเป็นที่เคารพนับถือทางสังคมวัฒนธรรม ทรัพยากรที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของชนชั้น แม้แต่ความมั่งคั่งที่พวกเธอหามาได้ด้วยตนเอง ต้นทุนทางวัฒนธรรม อย่างเช่นวิธีที่พวกเธอวางตัวและแสดงออกลักษณะความเป็นเพศหญิง ซึ่งในกรณีนี้ ทรัพยากรเหล่านี้ทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้⁸ ยังคงส่งผลต่อลักษณะความเป็นเพศหญิงที่แสดงออกมาผ่านทางแพลตฟอร์มออนไลน์ของพวกเธอ ซึ่งก็คือแพลตฟอร์มสื่อสมัยใหม่นี้ และวิธีที่สังคมตีค่า ให้การยอมรับ และประเมินพวกเธอ

⁷ ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2551). *ประวัติศาสตร์ของเพศวิถิ: ประวัติศาสตร์เรื่องเพศ/เรื่องเพศในประวัติศาสตร์ไทย*. มูลนิธิสร้างเสริมความเข้าใจในเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.)

⁸ ต้นทุนทางวัฒนธรรมในเชิงนี้กล่าวอ้างถึงหลักทรัพยากรทางสังคมของบุคคลหนึ่งอันประกอบด้วยพื้นเพการศึกษา คำพูดคำจา กิริยาท่าทาง ที่อาจจะยกระดับการขยับสถานะทางสังคมและชนชั้นของพวกเธอในสังคมแบ่งชนชั้น (Bourdieu, 1989)

ว่าด้วยประเด็นเรื่องของความหลากหลายของแนวคิดความเป็นหญิงตามชนบ

1) ร่องรอยทางประวัติศาสตร์การเมืองเกี่ยวกับเพศ

งานวิจัยของชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ (2551) ในเรื่องประวัติศาสตร์ของเพศวิถีที่ได้ตามรอยเพศวิถีในสยาม/ประเทศไทยในเชิงประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่าคุณค่าและนิยามที่ถูกสร้างขึ้นมาในเรื่องเกี่ยวกับเพศวิถีในสยาม/ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีพื้นฐานหลักสามประการที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนี้ ซึ่งก็คือบริบท (สภาพการเมืองของราชอาณาจักรและ/หรือรัฐ-ชาติ) ชนชั้น และลักษณะชั่วคราวหรือความแตกต่างในแต่ละยุคสมัย สังเกตได้ว่าโดยทั่วไปแล้วความเชื่อหรือองค์ความรู้ทางเพศวิถีในสยาม/ประเทศไทยมีอยู่สองชุด ชุดหนึ่งคือในระดับท้องถิ่นและอีกชุดหนึ่งคือในโครงสร้างกระแสหลัก

เพศวิถีควรเป็นที่เข้าใจในเชิงบทบาททางเพศ การสืบพันธุ์ ครอบครั้ว การส่งต่อภายในครอบครั้ว ความรัก และการแสดงออกทางเพศ (ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551, หน้า 22) แต่ละข้อมีคุณลักษณะและความหลากหลายในตัวเอง และถูกสร้างขึ้นตามขอบเขตที่มี ในด้านหนึ่งเพศวิถีเป็นเรื่องที่ธรรมดาตามาก ตามความเข้าใจในวงกว้าง กล่าวกันว่าคนไทยท้องถิ่นเชื่อในเรื่องการบูชาอวัยวะเพศชาย เพลงลูกทุ่งไทยพูดถึงเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้ง วัดต่าง ๆ ก็มีภาพวาดที่แสดงถึงฉากทางกามารมณ์มากมายเช่นกัน (หน้า 44-45) ความเชื่อท้องถิ่นมองว่าเพศวิถีเป็นสิ่งเชิงบวกและสร้างสรรค์ ในอดีต หญิงและชายสามารถเลือกคู่ครองได้เองและเพศวิถีก็รวมถึงความพึงพอใจและความต้องการ ความเข้าใจของท้องถิ่นในเรื่องเพศวิถีไม่ได้มีแค่แบบรักต่างเพศเป็นบรรทัดฐานเท่านั้น และไม่ใช่ว่าเรื่องของการสืบพันธุ์เพียงอย่างเดียวด้วย

ในสังคมสยาม/ประเทศไทยเมื่อ 500 ปีก่อน กรอบความคิดเรื่องการรักษานวลสงวนตัว (การรักษาพรหมจรรย์) ยังไม่แพร่หลาย การศึกษาของชลิตาภรณ์ (2551) เผยว่าเพศวิถีถูกมองว่าเป็นเรื่องธรรมดาและไม่ใช่ว่าเรื่องที่ต้องใส่ใจเลย อันที่จริงแล้วผู้หญิงบางคนได้รับสิทธิในการสู่ขอใน ช่วงกลางศตวรรษที่ 19 (สมัยรัชกาลที่ 5) ธรรมเนียมการแต่งเข้าบ้านฝ่ายหญิงเป็นวิถีปฏิบัติในระดับพื้นฐาน และในวรรณกรรมไทยดังเช่นขุนช้างขุนแผน ก็มีการบรรยายถึงเพศสัมพันธ์ในเยาวชน (หน้า 60-61)

ในทางกลับกันวาทกรรมกระแสหลักมองเพศวิถีว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นและบริบททางการเมืองของรัฐ-ชาติ นับตั้งแต่สยามเริ่มติดต่อทางวัฒนธรรมกับชาติตะวันตกในกลางศตวรรษที่ 19 ขณะนั้นเกิดความต้องการอย่างมากที่จะเปลี่ยนพลเมืองให้มีอารยะ หนึ่งในนั้นก็คือการรับเอาเพศวิถีแบบวิกตอเรียนเข้ามาซึ่งประกอบด้วย การถือการมีผัวเดียวเมียเดียวและความรักต่างเพศเป็นแบบแผน (ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551) กรอบความคิดเรื่องความศิวิไลหรือศิวิไลซ์ในภาษาอังกฤษถูกนำเข้ามาโดยชาติตะวันตก (หน้า 83) กฎเกณฑ์และการประกอบสร้างวาทกรรมในเรื่องเพศวิถีในตอนนั้นเองก็เป็นเรื่องของชนชั้นกลาง ขั้วตรงข้ามระหว่างความศิวิไลซ์ที่ไม่ยอมรับความไม่ศิวิไลซ์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชนชั้นปกครองเพราะเป็นสิ่งที่พวกเขาทำได้เพื่อสอดส่องพลเมืองและรัฐของพวกเขา เพื่อที่จะก้าวตามชาติตะวันตกให้ทันหรือมีความทัดเทียมกับชาติตะวันตก

ดังนั้นแนวความคิดต่อเพศวิถีที่ถูกสร้างขึ้นจึงกลายเป็นแนวคิดกระแสหลักนับตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 19 จนกระทั่งการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองไปเป็นการปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญหลังจากปีค.ศ. 1932 (พ.ศ. 2475) แนวความคิดที่ว่าให้ผู้หญิงเป็นผู้เคร่งครัดเรื่องกิริยามารยาท รักษาพรหมจรรย์ เป็นต้น ได้รับการร่ำสอนผ่านทางกฎหมาย นโยบาย เรื่อยไปจนถึงชนบประเพณี ตัวอย่างเช่นสุภาชิตสอนหญิง เป็นต้น (หน้า 16) ชนชั้นกลางได้นำความรู้เกี่ยวกับเพศวิถีที่ครอบคลุมตั้งแต่ความเหมาะสมทางวัฒนธรรมไปจนถึงการนำความสัมพันธ์แบบรักเดียวใจเดียวและการมีครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียวมาใช้ และเพื่อควบคุมเพศวิถี โดยเฉพาะการดำรงตนเป็นพรหมจารีของผู้หญิงก่อนการแต่งงาน และการมีภรรยาเดียวของผู้ชาย

กล่าวโดยสรุป การนิยามผู้หญิงในระดับท้องถิ่นมีการเปลี่ยนไปอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับในระดับรัฐ เนื่องจากสถานะทางการเมืองของชาติ บริบททางการเมืองและหน้าตาของชาติ (เพื่อรักษาอำนาจอธิปไตยท่ามกลางกระแสอันหนักหน่วงของจักรวรรดินิยม) และชนชั้นก็ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่การเป็นผู้หญิงหรือการแสดงออกหรือการกระทำในเชิงทางเพศของบุคคลหนึ่งถูกมองว่าถ้าไม่เหมาะสมก็อาจจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงตำหนิได้ ความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงระหว่างเพศวิถีที่เชื่อกันเป็นวงกว้างในระดับท้องถิ่นซึ่งสวนทางกับความเชื่อที่ถูกบังคับใช้ในชนชั้นกลาง และผ่านทางการทำวาทกรรมเรื่องเพศวิถีในระดับรัฐให้เป็นวาทกรรมกระแสหลัก แสดงให้เห็นว่าเพศวิถีมีรูปแบบที่หลากหลายมาตลอด การตัดสินใจที่จะบ่มเพาะหรือเกอเกนต์เพศวิถีของพลเมืองเป็นเรื่องของการผูกมัดกับสภาพทางการเมืองของประเทศ รวมถึงการแสดงตนว่ามีความโมเดิร์นหรือทันสมัยตามที่ชาติตะวันตกเข้าใจ

ในระยะหลังนี้ การขยับเคลื่อนของสภาพเศรษฐกิจยังนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของเพศวิถีในหมู่ผู้หญิงและผู้ชายในสังคมไทยอีกด้วย งานของนักวิชาการไทยชิ้นหนึ่งเน้นให้เห็นว่าผู้หญิงเชื่อมโยงกับแนวความคิดเรื่องความเหมาะสมตามวัฒนธรรมน้อยลงโดยเฉพาะภายใต้การนำของระบบทุนนิยม (อรวรรณ ชมดง และอรทัย เพ็ญยุระ, 2557)⁹ ในการศึกษาเพลงลูกทุ่งของไทย พวกเขาพบว่ามีความทราตรู้ใจที่เกี่ยวพันกับปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชนและเนื้อเพลงที่มีแนวโน้มที่จะเอ่ยเรื่องเพศอย่างโจ่งแจ้งมากขึ้น (หน้า 80) ตั้งแต่สมัยโบราณนั้น การนิยามว่าผู้หญิงคืออะไรและผู้ชายคืออะไรไม่เคยคงที่แต่ขยับเคลื่อนไปตามบริบทต่าง ๆ แต่งานวิจัยนี้เน้นย้ำว่าท้ายที่สุดแล้วผู้หญิงก็ยังถวิลหาความสัมพันธ์แบบมีคู่ครองคนเดียว และภาพครอบครัวเพศตรงข้ามตามอุดมคติซึ่งประกอบด้วยหญิงหนึ่งชายหนึ่ง (หน้า 96)

ส่วนดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่ามีความพยายามมากมายที่จะทำให้เพศวิถีหนึ่งใดเป็นเพศวิถีกระแสหลักและลดทอนความสำคัญของเพศวิถีแบบอื่นลง การพยายามนี้เกิดขึ้นเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นความเกี่ยวพันทางการเมือง การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ รวมถึงพื้นฐานทางชนชั้น ผู้หญิงคืออะไร ผู้ชายคืออะไร และแนวความคิดเรื่องเพศของพวกเขาควรจะเป็นอย่างไรเป็นผลผลิตทางประวัติศาสตร์และสุดท้ายแต่บริบทต่าง ๆ

⁹ อรวรรณ ชมดง, และอรทัย เพ็ญยุระ. (2557). เพศวิถีและสังคมไทยในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 3(2), 77-98. <https://opacj.bsru.ac.th/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=6495>

2) การประกอบสร้างทางวาทกรรมและการบังคับใช้ผ่านสถาบัน

วรรณกรรมที่มีอยู่ในเรื่องเกี่ยวกับมโนทัศน์เรื่องความเป็นเพศหญิงได้เน้นถึงความหลากหลายของคุณลักษณะทางเพศสภาพมาตลอด นับตั้งแต่ยุคก่อนสมัยใหม่ เรื่อยไปจนถึงยุคเศรษฐกิจรุ่งเรือง จนถึงยุคเศรษฐกิจตกต่ำล้วนชี้ว่าไม่เคยมีแนวความคิดที่เป็นหลักใหญ่หนึ่งเดียวในเรื่องความเป็นเพศหญิง (ตันติวิรมานนท์ & แพนเดย์, 1987¹⁰; ชนตติ ทินนาม, 2563; ปิยธิดา คงวิมล และวิมลมาศ ปฤษฎากุล, 2564¹¹) งานวิจัยบางชิ้นชี้ให้เห็นว่าบางครั้งกรอบความคิดเรื่องความเป็นเพศหญิงก็เป็นเอกเทศอย่างกรอบความคิดที่มักจะเกี่ยวโยงกับภาพลักษณ์ของความงามตัวหัวอ่อนดั่งเช่นของกุลสตรีไทยมักจะรับใช้วาทกรรมของผู้รักชาติและลงท้ายด้วยการเน้นย้ำความเป็นข้าตรงข้ามระหว่างเพศบรรทัดฐานทั้งสองเพศ (บุญมงคล & แจ็คสัน, 2012)¹²

ความเป็นเพศหญิงในตัวโครงสร้างทางชนบประเพณีถูกนิยามว่าเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย ความอ่อนสุภาพ การไร้ซึ่งความเกี่ยวเนื่องทางเพศ และเกี่ยวกับความคาดหวังทางวัฒนธรรมที่ว่าผู้หญิงที่มีคุณสมบัติของความเป็นหญิงควรจะเป็นอย่างไร คุณสมบัตินี้ถูกคาดหวังยังครอบคลุมไปถึงความสะอาดสะอ้าน การดูแลสามี บุตรธิดา และญาติพี่น้อง (ฐปกร ไมพานิช, 2559, หน้า 1)¹³ คุณสมบัตินี้รวบรวมมาจากการศึกษาวิถีชีวิตของผู้หญิงผ่านทางนิตยสารที่เกี่ยวกับการเป็นกุลสตรี ผู้เขียนสังเกตผู้อ่านผ่านทางแบบสอบถามซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่อดั้งเดิม (ในรูปแบบนิตยสารเล่มที่มีวิธีการผลิตที่ควบคุมชัดเจนและกลุ่มผู้อ่านที่เจาะจง) ทำให้เห็นความเป็นเพศหญิงตามชนบประเพณีแบบพิมพ์นิยมอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม แต่ในบางโอกาส การผลิตซ้ำก็ค่อนข้างชัดเจนแจ่มแจ้งจนผู้เขียนกล่าวว่านิตยสารเหล่านี้เปิดเผยคุณค่าและศักยภาพที่ยังรากลึกในการเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นหญิงที่แท้จริง (หน้า 40)

งานชิ้นอื่น ๆ ได้ศึกษาวิวัฒนาการของตัวตนความเป็นเพศหญิงที่สัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านสังคมและองค์ประกอบที่พาดผ่านอย่างเช่นพื้นที่การศึกษาและโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพการงาน งานวิจัยโดยสุชาติดา ทวีสิทธิ์ (2004; 2021)¹⁴ และแสดงให้เห็นว่าความเป็นเพศหญิงไม่เคยมีความเฉพาะเจาะจงเพียงแบบเดียว ภาพแทน

¹⁰ Tantiwiramanond, D., & Pandey, S. (1987). The status and role of Thai women in the Pre-Modern period: A historical and cultural perspective. *Sojourn: Journal of Social Issues in Southeast Asia*, 2(1), 125-149.

¹¹ ปิยธิดา คงวิมล, และวิมลมาศ ปฤษฎากุล. (2564). กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสื่ออุดมการณ์ผู้หญิงสมัยใหม่ในนิตยสารกุลสตรี (Linguistic strategies for conveying modern women ideology in Kullasatree Magazine). *ศิลปะศาสตร์ปริทัศน์*, 16(2), 111-124. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/larhcu/article/download/253521/172945/930035>

¹² Boonmongkon, P., & Jackson, P. A. (2012). *Thai sex talk: The language of sex and sexuality in Thailand*. Mekong Press.

¹³ ฐปกร ไมพานิช. (2559). รูปแบบการดำเนินชีวิตและความคิดเห็นที่มีต่อนิตยสารสำหรับผู้หญิง. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

¹⁴ Thaweesit, S. (2004). The fluidity of Thai women's gendered and sexual subjectivities. *Culture, Health & Sexuality*, 6(3), 205-219. <https://www.jstor.org/stable/4005368>

Thaweesit, S. (2021). Emotional clashes and female public nudity in Thailand. *Diogenes*, 63(1-2), 89-101.

<https://doi.org/10.1177/0392192120970410>

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นของกุลสตรีไทย การเชื่อฟัง การอยู่ในโอวาท และการปรนนิบัติรับใช้ แปรผันตามแนวทางการดำรงตนที่ยุกงอย่างมากรวมถึงบุณยมงคลและแจ๊คสันให้เหตุผลว่าภาพแทนนี้ต้องได้รับการประกอบสร้างทางวาทกรรมในรูปขององค์ความรู้ ซึ่งรู้จักกันแพร่หลายในรูปศัพท์บัญญัติอย่างเช่น สุขภาพ งาน การศึกษา เศรษฐกิจ และสื่อ ตรงกันข้ามกับความรู้ที่ชาวบ้านยึดถือ ความคิดเรื่องเพศก้าวผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงสังคมผ่านทางภาษา และการทำให้เป็นสถาบัน ซึ่งมอบอำนาจให้แก่ชนบประเพณีและ/หรือธรรมเนียมปฏิบัติมากขึ้นอันเนื่องมาจากบทลงโทษที่บุคคลหนึ่งอาจจะได้รับหากผู้หนึ่งเลือกที่จะ “ไม่” เชื่อฟังกรอบที่วางไว้ (Haritaworn, 2012)¹⁵ สิ่งนี้ชี้ให้เห็นถึงพลวัตระหว่างแนวคิดหลักใหญ่ของตัวตนความเป็นเพศหญิงในระดับรัฐ/ชาติซึ่งตรงกันข้ามกับความเป็นเพศหญิงที่อาจจะดำรงอยู่ในชีวิตประจำวันและในความแตกต่างหลากหลายในสังคมไทย

ในทำนองเดียวกัน การศึกษาของชเนตตี ทินนาม (2563) เรื่องแนวทางปฏิบัติของรายการโทรทัศน์แสดงให้เห็นถึงสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของผู้หญิง ผลของการวิจัยข้อหนึ่งก็คือสื่อไทยยังคงยึดมั่นในภารกิจตามธรรมเนียมปฏิบัติในการทำให้บรรทัดฐานความเป็นเพศหญิงมีเสถียรภาพ สื่อไทยยังคงดึงดูดผู้ชมในการใช้ฉากและการเล่าเรื่องที่วาดภาพลักษณ์ของผู้หญิงให้อยู่ในโอวาท เต็มใจและยอมจำนนต่อความรุนแรง อำนาจ และแม้แต่การกระทำชำเราของเพศชาย แม้ว่าแนวทางปฏิบัตินี้จะถูกตีพิมพ์มากกว่าห้าปีแล้ว แต่ก็เป็นที่น่าเสียดายที่สื่อไทยแบบดั้งเดิมยังคงทำให้ภาพลักษณ์บนจอของผู้หญิงย่ำอยู่กับที่

3) วาทกรรมของ “ผู้หญิงสมัยใหม่”

ในขณะเดียวกัน งานของนักวิชาการไทยที่ชื่อว่า “กลยุทธ์ทางภาษาเพื่อถ่ายทอดคตินิยมความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ในนิตยสารกุลสตรี” ก็ค้นพบการบรรยายถึงการเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม (ปิยธิดา คงวิมล และ วิมลมาศ ปฤชากุล, 2564, หน้า 112) ด้วยการศึกษาเป้าหมายการวิเคราะห์ นิตยสารกุลสตรีที่กล่าวถึงข้างต้นนี้เอง ผู้เขียนเหล่านั้นพบว่าตั้งแต่ยุค 90 หรือยุคการเติบโตของเศรษฐกิจไทยไปจนถึงต้นยุค 2000 นิตยสารเหล่านี้มีคำบรรยายถึงผู้หญิงที่ใช้ชีวิตอยู่ทั่วไปในสังคม ชีวิตของผู้หญิง การบริโภคในเชิงวัฒนธรรมของพวกเธอ และความเคลื่อนไหวทางสังคมของผู้หญิงก็ถูกเขียนถึงในช่วงเวลานั้น (หน้า 112-118) มีการอภิปรายว่าผู้หญิงสมัยใหม่พบเห็นได้ในสื่อสิ่งพิมพ์เป็นครั้งแรกก็ในนิตยสารกุลสตรีเหล่านี้เอง

อุดมคติเรื่องผู้หญิงสมัยใหม่ยังครอบคลุมถึงผู้หญิงที่มีอิสรภาพ มีโอกาสทางการศึกษา มีโอกาสเติบโตในที่ทำงานเหมือนพวกผู้ชาย คำบรรยายยังรวมไปถึงการที่ผู้หญิงอาจจะปรับเปลี่ยนชีวิตของพวกเธอให้ทัดเทียมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (หน้า 112) ผู้เขียนยังอธิบายด้วยว่าความปรารถนา ความคิด คุณค่า และมุมมองของผู้หญิงล้วนสะท้อนตัวตนของพวกเธอในขณะนั้น พวกเขาเน้นย้ำถึงความเท่าเทียมทางเพศสภาพต่อไปอีกว่าในฐานะผู้หญิงหรือในฐานะผู้ชาย ไม่ว่าจะใครก็ควรได้รับความเท่าเทียมและอิสรภาพดังกล่าวนี้ กล่าวคือผู้หญิงไม่ควรถูก

¹⁵ Haritaworn, J. (2012). *The biopolitics of mixing: Thai multiracialities and haunted ascendancies*. Routledge.

เลือกปฏิบัติและตีกรอบเพียงเพราะความเป็นเพศหญิง (หน้า 122) งานวิจัยของ ชเนตตี ทินนาม (2563) เรื่องสื่อและสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของผู้หญิงเองก็แสดงให้เห็นว่ามีผู้คนมากมายในสังคมยังคงไม่ยอมรับภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ปรากฏบนสื่อ โดยเฉพาะเมื่อมีการนำเสนอภาพลักษณ์ตามประเพณีนิยมในแบบที่มีแนวโน้มที่ภาพเหมารวมจะแพร่หลายออกไปอันเนื่องมาจากทรัพยากรที่สื่ออื่น ๆ หรือว่าสื่อบางสื่ออาจถูกควบคุมโดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในงานของชเนตตี ทินนาม (2563) ผู้เขียนเน้นว่าในขณะนั้นมีการเรียกร้องให้ก้าวข้ามผ่านการมองเพศตามหลักชีววิทยาที่ถือความเป็นเพศหญิงแต่กำเนิดเป็นหลักสำคัญ

ข้อเสนอของชเนตตี ทินนาม (2563) จากงานวิจัยของเธอชี้ว่าสื่อออกอากาศไม่ควรผลิตซ้ำภาพเหมารวมเกี่ยวกับบทบาททางเพศและเพศวิถี สื่อควรจะแสดงความเท่าเทียมทางเพศและความหลากหลายทางเพศ/เพศสภาพมากกว่าการผลิตซ้ำภาพแทนของความเป็นเพศหญิง ความเป็นแม่และความเป็นภรรยา ยิ่งกว่านั้นภาพลักษณ์ของผู้หญิงไม่ควรถูกยึดโยงกับพฤติกรรมการบริโภคเท่านั้น แต่ภาพลักษณ์เหล่านั้นควรแสดงว่าบทบาทของผู้หญิงในพื้นที่สาธารณะเป็นอย่างไรเช่นกัน เน้นย้ำทักษะต่าง ๆ และการงานของพวกเธอมากไปกว่าทรัพยากรที่พวกเธอมี ชเนตตี ทินนาม (2563) เน้นย้ำเป็นพิเศษว่าทรัพยากรเหล่านี้คือทรัพยากรที่ผู้หญิงถูกนำเสนอให้พึ่งพาอาศัยผู้ชายอย่างสามีและคนในครอบครัว

ด้วยเหตุนี้ งานต่างๆ ที่มีอยู่จึงแสดงให้เห็นว่ากรอบความคิดเกี่ยวกับเพศ/เพศสภาพเป็นเรื่องของการเมือง กรอบความคิดเหล่านี้เกี่ยวพันกับโครงสร้างทางสังคม อำนาจกระแสหลักที่ครอบงำ และความพยายามที่จะรักษาสถานะเดิม นี่ส่งผลถึงการที่เพศ/เพศสภาพหนึ่งอาจจะมีอำนาจเหนืออีกเพศ/เพศสภาพหนึ่ง (จากงานต่างๆ ข้างต้น) นี่คือการที่ผู้ชายครอบงำสื่อแบบดั้งเดิมและการที่บทบาทต่างๆ ของผู้หญิงยังคงยึดติดอยู่ในกรอบที่จำกัด นอกจากนี้ งานวิจัยเกี่ยวกับผู้หญิงและอาชีพการงานของพวกเธอทางออนไลน์ แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันนี้ผู้หญิงมีทักษะพอที่จะใช้กลยุทธ์พลิกโฉมภาพลักษณ์ทางเพศสภาพของพวกเธอ (ตัวอย่างเช่น ภาพลักษณ์ที่กล่าวซ้ำบทบาทในบ้านของพวกเธอหรือการพึ่งพาอาศัยผู้ชาย เป็นต้น)

งานของกขพร อนันตศานต์ (2561)¹⁶ อภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ชมมองหาบนแพลตฟอร์มยูทูป โดยทั่วไป ผู้ชมมองหาคอนเทนต์ที่สร้างสรรค์ สนุกสนาน และเบิกบานใจ แต่สิ่งที่สำคัญมากกว่าสำหรับผู้ชมชาวไทยก็คือคอนเทนต์จะต้องสะท้อนตัวผู้ชมในระดับหนึ่ง วิถีชีวิตและคุณค่าร่วมสมัยของพวกเธอ (หน้า 8) คือองค์ประกอบที่ผู้ชมต้องการบนสื่อตัวนี้ อีกการค้นพบที่คล้ายคลึงกันในเรื่องของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้คนในการรับชมสื่อออนไลน์¹⁷ กล่าวด้วยว่าปัจจัยที่กำหนดว่าผู้ชมจะรับชมอะไรทางออนไลน์ประกอบด้วยคอนเทนต์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตแบบร่วมสมัยและสมัยใหม่และคุณค่าทางสังคมด้วย (หน้า 63-64) ดังนั้นนี่ก็แสดงว่ายูทูปเบอร์ในฐานะ

¹⁶ กขพร อนันตศานต์. (2561). การตัดสินใจเลือกรับชมวิดีโอออนไลน์บนแพลตฟอร์มยูทูป (YouTube) [การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-1/6114993618.pdf>

¹⁷ อัจฉริยา พุ่งแจ้ง. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกชมรายการผ่านทางสื่อออนไลน์ [การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:90904

อาชีพหนึ่งเป็นผู้ที่สามารถสร้างรายได้จากแพลตฟอร์มนี้ได้ (กชพร อนันตศานต์, 2561, หน้า 3) และจากงานวิจัยกล่าวว่าผู้หญิงเป็นผู้เล่นหลักในสื่อออนไลน์นี้ นี่สะท้อนถึงอาชีพการงานที่แบ่งตามเพศสภาพบนสื่อสมัยใหม่อย่างชัดเจน

งานของวิมวิริยาและอาปีติน (2018)¹⁸ เป็นอีกงานวิจัยหนึ่งที่เน้นย้ำถึงการที่ผู้หญิงทำทนายภาพเหมารวมของพวกเธอ การศึกษาของพวกเขาก็เกี่ยวกับเน็ตไอดอลและอัตวิสัยของผู้หญิงทางออนไลน์แสดงให้เห็นว่ามีการแข่งขันระหว่างคนท้องถิ่นและสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งมีส่วนเหมือนกันในระดับนานาชาติ งานของอาปีติน (2015, 2016)¹⁹ ยังเสนอว่าผู้หญิงที่สร้างตัวตนออนไลน์แสดงบทบาทใหม่โดยมุ่งเน้นที่หลักเกณฑ์ความสวยความงามเพื่อจุดประสงค์ในการสร้างรายได้ สิ่งนี้นำไปสู่การนำเสนอภาพผู้หญิงว่าไม่ได้เพียงแค่พึ่งพาอาศัยผู้ชายเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป

นอกจากนี้รักษาชาติ (2548)²⁰ และแสงโสดา (2562)²¹ ยังศึกษาถึงการต่อรองกับความคาดหวังทางเพศสภาพแบบดั้งเดิมอีกด้วย งานวิจัยในบริบทของประเทศไทยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าสื่อออนไลน์สามารถมีคอนเทนต์ในเรื่องเพศที่ชัดเจนโจ่งแจ้ง และคอนเทนต์เหล่านี้ไม่ปรากฏในบริบทของสื่อออกอากาศ การศึกษาของแสงโสดา (2562) เองก็พบว่าการศึกษาเรื่องกะเทยและนิยามของคำเหล่านั้นถูกขยายออกไปและเป็นหัวข้อการถกเถียงในสื่อออนไลน์ ที่ทำเช่นนี้ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นเพราะมีสื่อออนไลน์สมัยใหม่ เป็นพื้นที่ให้เกิดการแข่งขันขึ้น

ผลงานวิชาการที่กล่าวมาข้างต้นแสดงถึงวิวัฒนาการจากนิยามและคุณค่าที่ผูกอยู่กับผู้หญิงภายใต้วาทกรรมโวหารของผู้หญิงสมัยใหม่และผู้หญิงร่วมสมัยที่สามารถพบเห็นการทำทนายธรรมเนียมแบบชนบได้บ่อยครั้ง ความท้าทายที่เปิดเผยออกมาในส่วนย่อยนี้สามารถเห็นได้ทั้งบนสิ่งพิมพ์และทางออนไลน์ งานในส่วนนี้แสดงว่าแนวคิดเรื่องเพศไม่เคยคงที่ ผู้หญิงหรือผู้ชายคืออะไร ควรจะเป็นอะไร และตำแหน่งแห่งที่ของพวกเขาภายในสังคมมีการคิดค้น การต่อต้าน และการแผ่ขยายอยู่เสมอ งานวิจัยนี้แยกออกจากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวถึงตรงที่งานวิจัยนี้จะเจาะจงดูที่วายุทูปเบอร์หญิงสามารถใช้สื่อออนไลน์อย่างได้ผลในแบบที่สะท้อนคุณค่าต่าง ๆ ของสังคมได้

¹⁸ Limkangvanmongkol, V., & Abidin, C. (2018). Microcelebrity around the globe: Approaches to cultures of internet fame. In C. Abidin & M. L. Brown (Eds.), *Microcelebrity around the globe: Approaches to cultures of internet fame* (pp. 95-106). Emerald Publishing Limited.

¹⁹ Abidin, C. (2015). Communitive intimacies: Influencers and perceived interconnectedness. *Ada: A Journal of Gender, New Media, and Technology*, 8. <https://scholarsbank.uoregon.edu/xmlui/bitstream/handle/1794/26365/ada08-commu-abi-2015.pdf?sequence=1>

Abidin, C. (2016). "Aren't these just young, rich women doing vain things online?": Influencer selfies as subversive frivolity, *Social media + society*, 2(2). <https://doi.org/10.1177/2056305116641342>

²⁰ ชายไทย รักษาชาติ. (2548). การค้าหญิงกับมิติเรื่องเพศวิถีและสื่อลามกในอินเทอร์เน็ต. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 10.14457/CMU.the.2005.13

²¹ เอกชัย แสงโสดา. (2562). การสื่อสารต่อสู้ต่อรองความเป็นกะเทยผ่านรายการโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอบนยูทูปในยุคดิจิทัล (Resistance through communication of Kathoey-ness on television programs which are published on YouTube in digital age) [ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. สถาบันพระปกเกล้า. <https://www.kpi.ac.th/knowledge/research/data/383>

อย่างไร งานวิจัยนี้ต้องการสำรวจอำนาจ นิยามของเพศสภาพต่างๆ ภายใต้ตรรกะเศรษฐศาสตร์เสรีนิยมใหม่ งานวิจัยต้องการอภิปรายว่าความเป็นเพศหญิงหรือการเป็นผู้หญิงอาจจะไม่ได้ตั้งต้นที่บนพื้นฐานของเพศกำเนิดที่เป็นหญิงเสมอไป โดยจะมุ่งความสนใจไปที่สาระสำคัญของสิ่งต่าง ๆ การเมืองเรื้อนร่าง และระเบียบทางเพศสภาพของสังคมที่ผู้ชายและอำนาจเหนือของพวกเขาปกคลุมครอบงำกำลังเป็นที่ถกเถียงอยู่ ท้ายที่สุดแล้วสื่อสมัยใหม่ดังเช่นยูทูปก็สนับสนุนผู้ชมให้มีวิจารณ์อย่างแท้จริงผ่านทางการรับชมช่องที่คัดสรรมาเหล่านี้ในเรื่องปัญหาสังคมอันประกอบด้วยเศรษฐกิจ เพศและบทบาทหน้าที่ รูปร่างหน้าตา และการเมืองเกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศ

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อความโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วย มีการใช้แนวคิดเชิงทฤษฎีเรื่องเพศเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เนื้อหา และตัวบทของการวิเคราะห์อันได้แก่ยูทูปเบอร์หญิง 5 คน จากนั้น จะใช้วิธีการกรองข้อมูลเพื่อให้สามารถตรวจจับได้ว่าผู้ชม อาจมีปฏิกิริยาอย่างไรต่อคลิปวิดีโอที่คัดสรรมา และท้ายที่สุด ว่าความคิดเห็นของพวกเขาอาจสะท้อนถึงคุณค่าที่ผู้ชมในคอมเมนต์อาจมีต่อยูทูปเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้ได้อย่างไร ทั้งนี้ การวิจัยในเชิงปริมาณได้มีผู้ช่วยวิจัย (นักศึกษาระดับปริญญาตรี) จากภาควิชาภาษาศาสตร์ เข้ามาช่วยในกระบวนการ data filtering, word cloud, และ concordance ที่จะสามารถชี้ให้เห็นความถี่ของคำที่ใช้และดึงคำสำคัญจากความคิดเห็นที่มีอยู่มากมายในคลิปวิดีโอที่เลือกจะสามารถช่วยในการวิเคราะห์เชิงวัฒนธรรม (Cultural Studies approach) ที่จะนำมาใช้กับเนื้อหาในภายหลัง

ช่องยูทูปที่ได้รับการคัดสรร (ทั้งหมดเป็นช่องของผู้หญิง) ได้แก่

1. ชมพู่ อารยา เอ ฮาร์เก็ต: L'Officiel Thailand ผู้ติดตาม 327K
<https://www.youtube.com/@LOfficielThailand>
2. สู้ขวัญ บุลกุล: Praew Magazine ผู้ติดตาม 482K
<https://www.youtube.com/@praewmag>
3. พิมรี่พาย: Pimrypie ผู้ติดตาม 6.5M
<https://www.youtube.com/@PimrypieOfficial>
4. ยายนาง: Gin Pai Thai Rag ผู้ติดตาม 1.77M
<https://www.youtube.com/@ginpaithairang>
5. สาวเลย: SaoLoei GinZab ผู้ติดตาม 955K²²

²² ตัวเลขผู้ติดตามทั้งหมดนับจนถึงวันที่ 9 กันยายน ค.ศ. 2023

<https://www.youtube.com/@SaoLoeiGinZab>

สำหรับชมพู่และสุชัชวีญ ยูทูบเบอร์ (วล็อกเกอร์) หญิงทั้งสองคนนี้สร้างและเผยแพร่เนื้อหาของพวกเขาผ่านช่องยูทูบชื่อว่า L'Officiel และ Praew Magazine ตามลำดับ งานวิจัยนี้จะศึกษาวิดีโอคลิป 15 คลิปจากช่องยูทูบเหล่านี้ที่มีทั้งสองเป็นแขกรับเชิญในช่องตั้งแต่ปีค.ศ. 2019 เป็นต้นมา โดยปกติแล้วช่องยูทูบทั้งสองช่องนี้มักจะมีแขกรับเชิญคนดังมากมาย แต่ชมพู่และสุชัชวีญปรากฏในรายการเป็นประจำและมีเนื้อหาตามประเด็นหลักของตนเอง เช่น รายการ “L'Officiel Underground” สำหรับชมพู่ และรายการชอปปิงของสุชัชวีญ พร้อมคำติเตียนของเธอว่า “ของมันต้องมี” ช่องยูทูบทั้งสองนี้มีที่มาจากสื่อในแบบดั้งเดิมอย่างนิตยสารสิ่งพิมพ์ และขยายเนื้อหาทางออนไลน์ ทุกคนสามารถเข้าถึงช่องยูทูบของ L'Officiel และนิตยสารแพรวได้อย่างง่ายดายและไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ (เทียบกับการซื้อนิตยสารฉบับพิมพ์)

ในทางกลับกัน เนื้อหาของพิมรี่พาย (Pimryprie) ยายนาง (Yai Nang) และสาวเลย (Sao Loei) ที่นำมาศึกษาจะเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมปีค.ศ. 2021 เป็นต้นมาเป็นเวลาหนึ่งเดือน ทั้งนี้เนื่องจากเดือนตุลาคมปีค.ศ. 2021 เป็นช่วงเวลาที่ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด19 (ศบค.) ยกเลิกข้อบังคับภาวะฉุกเฉิน และยกเลิกศูนย์ฯ ทำให้ยูทูบเบอร์บางรายสามารถสร้างคอนเทนต์ภายนอกได้ ยูทูบเบอร์บางคนที่อยู่ต่างประเทศ (ยายนางผู้อยู่ที่เดนมาร์ก) สามารถเปรียบเทียบสภาพความเป็นอยู่ระหว่างประเทศที่ตนอาศัยอยู่กับประเทศไทยได้ ดังนั้น วิดีโอคลิปของยูทูบเบอร์หญิง 3 คนหลังจะคัดเลือกมาจากตลอดทั้งเดือนตุลาคมปีค.ศ. 2021

เกณฑ์ในการคัดเลือก

- ผู้ติดตาม: ตั้งแต่จำนวนแสนถึงล้าน
- ยูทูบเบอร์หญิงเหล่านี้จัดเป็น “ผู้หญิงยุคใหม่” ผู้หญิงที่มีอิสระ มีโอกาสทางการศึกษา มีเส้นทางอาชีพ ทัดเทียมผู้ชาย และปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ (ปิยธิดา คงวิมล และวิมลมาศ ปฤชากุล, 2564, หน้า 112)
  - ยูทูบเบอร์หญิงเหล่านี้ได้รับการคัดเลือกตามคตินิยมว่าด้วย “ผู้หญิงยุคใหม่” ตามที่ (ปิยธิดา คงวิมล และวิมลมาศ ปฤชากุล, 2564) ได้นิยามไว้ว่า ความปรารถนา ความคิด ค่านิยม และทัศนคติของหญิงเหล่านี้ล้วนเป็นของตนเอง พวกเธอมีจิตสำนึกต่อความเท่าเทียมทางเพศในฐานะผู้หญิงและผู้ชายในฐานะบุคคล นี่คือการตระหนักรู้ที่ผู้หญิงยุคใหม่มีซึ่งรวมถึงสิทธิและเสรีภาพที่ผู้หญิงและผู้ชายควรมีอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม ผู้หญิงไม่ควรถูกเลือกปฏิบัติและถูกจำกัดเพียงเพราะมี “ความเป็นผู้หญิง” อยู่ในตัว (หน้า 122)
  - ความหลากหลาย: ยูทูบเบอร์หญิงเหล่านี้มาจากภูมิหลังที่หลากหลาย: ชนชั้น ภูมิภาค สถานที่อยู่ และภูมิหลังการศึกษาที่แตกต่างกัน ยูทูบเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้ใช้ทรัพยากรประเภทต่าง ๆ ที่พวกเธอมี (ตั้งแต่แพชั่นชั้นสูงไปจนถึงการทำอาหารอีสาน) ความแตกต่างนี้ไม่เพียงแต่ขยายแนวทาง

ให้การศึกษาที่ครอบคลุมมากขึ้นเท่านั้น แต่ความหลากหลายจะช่วยเปิดทางให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลได้

- ความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจะเผยแนวคิดที่ว่าผู้หญิงสมัยใหม่ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่ในชนชั้นเดียว แต่รูปแบบใหม่ของความเป็นหญิงมีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่ง ซึ่งสังคมสามารถได้รับและยอมรับได้จนถึงขนาดทำให้สังคมให้ความสนใจและติดตามเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้หญิงเหล่านี้ ซึ่งรวมถึงเส้นทางอาชีพ ทรัพย์สินทางวัตถุ การให้ความช่วยเหลือต่อชุมชน การดูแลครอบครัว และความรับผิดชอบของพวกเธอ โดยความแตกต่างจะชี้ให้เห็นคุณค่าที่สังคมไทยมอบให้และยึดถือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

เพื่อที่จะวิเคราะห์และเข้าใจการนำเสนอตนเองและตัวตนของยูทูบเบอร์หญิง การตอบรับของสังคม และความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางเพศสภาพของสังคม งานวิจัยจะนำทฤษฎีของอาร์ ดับเบิลยู คอนเนลล์ (2009)²³ ในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศสภาพมาพิจารณา นอกเหนือจากนั้น งานวิจัยจะอ้างอิงถึงแนวความคิดเรื่องการแสดงบทบาทของจูดิธ บัทเลอร์ (1988; 1999)²⁴ และกระบวนการผลิตสร้างความหมายใหม่ของโจนาธาน ซาเวียร์ อินดา (2000)²⁵ ด้วย เพื่อช่วยทำความเข้าใจการขยับเคลื่อนในแนวความคิดของการเป็นเพศหญิง และดังที่คอนเนลล์ (2009) เน้นย้ำบ่อยๆ ว่าเรื่องส่วนตัวและตัวโครงสร้างมักจะสอดประสานกัน (หน้า 138) ในแบบที่องค์ประกอบที่เป็นส่วนตัวที่สุด ความเข้าใจลึกซึ้งที่บุคคลหนึ่งอาจมีต่อตนเองและ/หรือความสนิทสนมต่อวงสังคมใกล้ชิดก็ไม่อาจหลบเลี่ยงโครงสร้างทางการเมืองที่ใหญ่กว่าได้ ดังนั้นการศึกษายูทูบเบอร์หญิงจึงสามารถเปิดเผยได้ว่าสังคมให้คุณค่ากับสิ่งต่างๆ อย่างไร รวมไปถึงการที่ระเบียบทางเพศในสังคมไทยกำลังถูกท้าทายอย่างไร

²³ Connell, R. W. (2009). *Gender in world perspectives* (2nd ed.). John Wiley & Sons.

²⁴ Butler, J. (1988). Performative acts and gender constitution: An essay in phenomenology and feminist theory, *40*(4), 519-531. <http://www.jstor.org/stable/3207893?origin=JSTOR-pdf>

Butler, J. (1999). *Gender trouble: Feminism and the subversion of identity*. Routledge.

²⁵ Inda, J. X. (2000). Performativity, materiality, and the racial body, *11*(3), 74-99.

https://www.academia.edu/532929/Performativity_Materiality_and_the_Racial_Body

เรื่องส่วนตัวและตัวโครงสร้างสอดประสานกัน

ตัววรรณกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงและความเป็นเพศหญิงที่ได้รับการประพันธ์ไว้ไม่ได้แต่ต้องโครงสร้างของสังคมเท่าไรนัก ต่อให้แต่ต้องจริง วรรณกรรมที่มีอยู่ก็ไม่ได้เน้นย้ำถึงรูปแบบที่หยั่งรากลึก ความยากที่จะเปลี่ยนแปลง และธรรมชาติทางประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ทางเพศสภาพ

ตรงกันข้าม งานวิจัยที่มีอยู่มักจะสรุปความเห็นเกี่ยวกับชนิดของภาพลักษณ์ หรือภาพแทนต่าง ๆ ที่พบ ลักษณะนิสัยอันโดดเด่นที่สร้างความเป็นเพศหญิง (และคุณลักษณะทางเพศสภาพอื่น ๆ) และผู้หญิงยังคงใช้ตัวตน ความเป็นหญิงต่าง ๆ ของตนเองเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์อย่างไรหากทำการศึกษานี้กับสื่อสมัยใหม่ ทั้งหมดนี้ไม่ได้ชี้ให้เห็นว่าเรื่องส่วนตัวอย่างชีวิตประจำวันของผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งหน้าทาปาก การบริโภค หรือแม้แต่การสนทนากับญาติพี่น้องล้วนเกี่ยวพันกับสภาพการเมืองของสังคมปัจจุบัน นั่นคือ ภายใต้อำนาจปิตาธิปไตยดังเช่นทุกวันนี้

ดังนั้นคำนิยามในเรื่องการเมืองของเคท มิลเลตต์ที่คอนเนลล์ยกมาจากงานที่มีชื่อเสียงของเธอ การเมืองเรื่องเพศ จึงเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญ มิลเลตต์ (2000)²⁶ นิยามการเมืองว่าเป็น “ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างอำนาจ ข้อตกลงที่คนกลุ่มหนึ่งถูกควบคุมโดยคนอีกกลุ่มหนึ่ง” (หน้า 141) แน่นนอนว่านิยามนี้ต้องขยายออกไปครอบคลุมสองสิ่ง:

1. การเมืองในหมู่ผู้หญิงเองและรวมถึงการเมืองระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย
2. การเมืองขยายออกไปเกินกว่าความแตกต่างระหว่างผู้หญิงและผู้ชายตามความสามารถในการเจริญพันธุ์ (หรือเพศกำเนิด) การเมืองเรื่องเพศสภาพเป็นคำศัพท์ที่คอนเนลล์ใช้ แต่งานวิจัยชิ้นนี้อาจจะเสนอและว่าควรให้น้ำหนักของคำนิยามเป็น “การเมืองทางเพศ” ซึ่งเน้นย้ำถึงกรอบความคิดที่มีเพศกำเนิดเป็นพื้นฐาน (biologism) ในแบบที่สังคมไทยยึดเอาคุณสมบัติทาง “เพศ” หรือชีวภาพที่สร้างผู้หญิงและผู้ชายไว้อย่างเหนียวแน่น มากเสียจน “ความคาดหวังทางเพศสภาพ” มีพื้นฐานที่ยึดติดกับเพศกำเนิดของพวกเขา ดังนั้นเราจึงมีคำศัพท์ว่าผู้ชายที่เป็นชายและผู้หญิงที่มีความเป็นหญิง

ระเบียบทางเพศสภาพ (gender order) ของสังคม การแสดงบทบาท และการเปลี่ยนแปลง

คอนเนลล์นิยามระเบียบทางเพศสภาพของสังคมหนึ่งว่าเป็นแบบแผนของระบอบ/ข้อตกลง/ความสัมพันธ์ทางเพศสภาพภายในสังคมนั้น (2009, หน้า 73) วรรณกรรมที่อภิปรายไปข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความเป็นเพศหญิงมีจำนวนมากว่าหนึ่งเสมอ แนวความคิดเรื่องความเป็นผู้หญิงและพลวัตรเชิงอำนาจที่ผู้หญิงในสังคมไทยอาจจะถือครองล้วนหลากหลายไปตามสายสกุล (ราชวงศ์) ตำแหน่งทางภูมิรัฐศาสตร์ (ตำแหน่งมาตาธิปไตย) และต้นทุนทางวัฒนธรรม (พื้นฐานการศึกษา ชั้นชั้น ทรัพย์สินในครอบครอง) โครงการงานวิจัยนี้อาจจะชี้ให้เห็นว่าแม้ว่าความ

²⁶ Millet, K. (2000). *Sexual politics*. University of Illinois Press.

เป็นผู้หญิงมีมากกว่าหนึ่งแบบมาตลอดนับตั้งแต่อดีต ตัววรรณกรรมก็ยังคงเน้นชัดถึงแนวทางที่สังคมไทยยังคงถูกระเบียบเพศสภาพแบบปิตาธิปไตยครอบงำอย่างหนัก ไม่ว่าจะเป็ความประณีตบรรจงหรือการวางตัวว่านอนสอนง่ายที่ผู้หญิงแสดงออกมา (ดังที่เห็นในคุณสมบัติต่าง ๆ ที่งานศึกษานิตยสารกุลสตรีข้างต้นสรุปออกมา) ข้อสังเกตที่ถูกลมองข้ามไปก็คือว่าระเบียบทางเพศสภาพของสังคมนั้นไม่เคยอยู่ในภาวะนิ่งเฉย งานวิจัยเรื่องแนวทางปฏิบัติของชนตติ ทินนาม (2563) เป็นจุดเริ่มต้นอันยอดเยี่ยมที่ส่งเสริมวิธีที่สื่อควรจะวาดภาพผู้หญิงบนจอ โดยเฉพาะตรงที่ผู้เขียนเขียนว่าผู้หญิงและผู้ชาย “ต้องถอนรากถอนโคนอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ (ตามที่สังคมคาดหวัง) บทบาท และ ลักษณะ “ตามธรรมชาติ” ที่ค้ำจุนระบอบปิตาธิปไตยให้ลึนซอก” (หน้า 25) ด้วยการศึกษาสื่อสมัยใหม่ควบคู่ไปกับข้อวิจิจฉัยของคอนเนลล์ (2009) ว่าระเบียบทางเพศสภาพเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และสามารถเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงได้ นี้สามารถกระตุ้นให้มีวิธีการศึกษาเพศ/เพศสภาพที่นำเสนอผ่านสื่อที่แตกต่างออกไปได้อย่างแน่นอน เพื่อวิเคราะห์และอธิบายกระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในความสัมพันธ์เชิงเพศสภาพ ซึ่งในท้ายที่สุดสามารถนำไปสู่การคาดคะเนว่าระเบียบทางเพศสภาพในปัจจุบันของสังคมและการเมืองเรื่องเพศนับจากนี้ไปกำลังขยับเคลื่อนผ่านทางความสัมพันธ์เหล่านี้

1) ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม (power relations)

1.1 สามารถพบการโต้แย้งต่อความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่มีชายเป็นใหญ่ (androcentrism) อยู่ได้อย่างแน่นอน

2) การผลิต การบริโภค และการสั่งสมทางเพศสภาพ (production, consumption, and gendered accumulation)

2.1 ความคิดที่มีร่วมกันอย่างกว้างขวางในเรื่อง “การแบ่งงานตามเพศ” ดังที่วรรณกรรมที่มีอยู่แล้วบางส่วนได้เสนอแนะไว้ก่อนหน้านี้ ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วอย่างแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิเคราะห์ที่ทํากับสื่อสมัยใหม่

3) ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ (emotional relations)

3.1 ความผูกพันทางอารมณ์ที่ธำรงสถาบันครอบครัวแบบคู่ชายหญิงกำลังถูกท้าทาย

4) สัญลักษณ์นิยม วัฒนธรรม และวาทกรรม (symbolism, culture, and discourse)

4.1 “การแสดงสัญลักษณ์ทางเพศสภาพเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องในการต่อสู้ทางสังคม” (คอนเนลล์, 2009, หน้า 85)

ด้วยเหตุนี้การนำกรอบความคิดเรื่องระเบียบทางเพศสภาพและความสัมพันธ์ภายในนั้นของคอนเนลล์มาใช้จึงเป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพลวัตรเชิงอำนาจ

ยูทูปเบอร์หญิงที่เป็นกรณีวิเคราะห์ของโครงการวิจัยนี้จะได้รับการวิเคราะห์ผ่านทางกรอบของทฤษฎีเพศสภาพ พวกเขาได้รับการส่งเสริมอำนาจอย่างไรแน่นอนว่าขึ้นอยู่กับทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะที่ได้สั่งสมมาแล้ว (ในวงศ์ตระกูล) หรือได้มาหลังจากนั้น อย่างไรก็ตามพวกเขาก็เป็นปัจเจกผู้กระทำหลักที่บางครั้งก็ผลิตซ้ำความสัมพันธ์

แบบต่างเพศตามบรรทัดฐานซึ่งเป็นการยืดขยายแนวคิดเรื่องความเป็นเพศหญิงและ/หรือชั่วคราวข้ามของแนวคิดนี้ออกไป (บัทเลอร์, 1989) ดังที่บัทเลอร์เน้นย้ำว่าผู้กระทำจำเป็นต้องย่ำบทซ้ำ ๆ เพื่อให้มาตรฐานทางเพศสภาพตกผลึกหรือกลายเป็นรูปธรรม:

. . . การผลิตสร้างเพศสภาพด้วยการแสดงบทบาทที่จริงแล้วเกิดขึ้นผ่านการพูดหรือทำซ้ำๆ . . . บัทเลอร์เสนอแนะว่าชุดความคิดใดไม่สามารถอ้างอิงถึงได้ (citationality) ไม่สามารถใช้ซ้ำในบริบทอื่นได้ (iterability) การประกอบสร้างขึ้นของการแสดงบทบาททางเพศสภาพก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เช่นนั้นสำหรับบัทเลอร์แล้วการประกอบสร้าง (performative constitution) ขึ้นด้วยการแสดงบทบาทของร่างกายที่มีเพศสภาพจึงไม่อาจถูกมองว่าเป็นการงานเพียงครั้งเดียว ไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลด้วยการแสดงหรือทำซ้ำเพียงครั้งเดียวได้ (อินตา, 2000, หน้า 86-87)

แต่จะเกิดอะไรขึ้นเมื่อบรรดายูทูปเบอร์หญิงที่กล่าวมาพูดซ้ำและผลิตซ้ำบทที่สังคมหรือวัฒนธรรมอาจจะคาดหวังจากพวกเธอ ยูทูปเบอร์หญิงที่จริงแล้วเป็นผู้เล่นที่มีศักยภาพซึ่งสามารถให้ความหมายใหม่ว่าการเป็นผู้หญิงมีความหมายว่าอย่างไรในสังคมไทยที่กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วนี้

ในด้านหนึ่ง ด้วยการมุ่งเน้นไปที่ยูทูปเบอร์หญิง ทฤษฎีเรื่องเพศอาจเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจว่าระเบียบทางเพศสภาพหรือความสัมพันธ์ทางเพศมักตกอยู่ภายใต้ความท้าทายอย่างไร วาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องความเป็นผู้หญิงก็มีปริมาณมากเช่นกัน ในทางกลับกัน การศึกษาความคิดเห็นจากช่องของยูทูปเบอร์หญิงทั้ง 5 คนนี้ สามารถบ่งบอกถึงมุมมองของสังคมต่อสิ่งที่สังคมถือว่ามีคุณค่าได้อย่างเป็นระบบ ความคิดเห็นเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะเป็นอิสระมากกว่าทั้งในด้านความคิดเห็นและการแสดงออกเท่านั้น แต่คอนเทนต์ที่ดูผ่านช่องยูทูปทั้ง 5 นี้แสดงแนวคิดใหม่ ๆ มากมายที่อาจประกอบเป็น “ความเป็นผู้หญิง” และมีศักยภาพในการสร้างแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระเบียบทางเพศสภาพในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อช่องยูทูป 3 ใน 5 ช่อง ได้แก่ Pimryprie Gin Pai Thai Rang และ Sao Loei Gin Zaap อยู่บริเวณชายขอบและห่างจากศูนย์กลางการผลิตความคิดเห็นและคอนเทนต์บนสื่อออนไลน์แพลตฟอร์มยูทูปอาจส่งผลให้เห็นสิ่งที่สังคมและประชาชนคิดต่อความหมายของการเป็นผู้หญิง ผู้ชาย และอื่น ๆ ในสังคมทุนนิยมที่รุนแรงมากขึ้นนี้

ข้อค้นพบ

จากการศึกษายูทูปเบอร์หญิงทั้ง 5 คน พบว่ามีประเด็นที่โดดเด่นบางประการซึ่งเน้นไปที่การบริโภค (ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของอาหารและ/หรือทรัพย์สินทางวัตถุ) และอัตลักษณ์ของพวกเธอในฐานะผู้หญิงยุคใหม่ตามค่านิยมที่วรรณกรรมข้างต้นเน้นย้ำ ผู้หญิงเหล่านี้ล้วนมีความชอบของตนเกี่ยวกับการบริโภค เช่นเดียวกับการประกอบอาชีพอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นวล็อกเกอร์ แบรินด์แอมบาสเดอร์ หรือผู้ที่รับประทานอาหารแบบ ASMR (ผู้ที่รับประทานอาหารต่อหน้ากล้องในลักษณะที่กระตุ้นความรู้สึกต่าง ๆ) สิ่งที่น่าสนใจคือวิธีที่พวกเธอยังคงรักษาความเป็นผู้หญิงไว้ได้ในระดับหนึ่ง โดยเน้นที่หน้าที่ในฐานะแม่หรือกิจกรรมในครัวเรือน เป็นต้น

ชุดข้อมูลจากวิดีโอคลิปดังต่อไปนี้รวบรวมมาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีการเน้นย้ำภารกิจกิจกรรม และงานอดิเรกที่ซ้ำซ้อน รวมถึงเหตุการณ์จำเพาะเจาะจงที่เกิดขึ้นในช่องยูทูปทั้ง 5 ช่อง

- ชมพู อารยา เอ ฮาร์เก็ต: L’Officiel Thailand (30 มีนาคม ค.ศ. 2020 – 12 ตุลาคม ค.ศ. 2022)
  - มีการแสดงทรัพย์สินสมบัติ (แฟชั่นชั้นสูงหรือโอต์กูตูร์) อย่างเปิดเผย (โดยเฉพาะวิดีโอคลิปที่เธอย้ายไปอยู่บ้านใหม่ โดยได้มีการมอบเสื้อผ้า รองเท้าโอต์กูตูร์เหล่านั้นให้กับนักแสดงหญิงคนอื่นเพื่อให้พวกเธอนำไปหากำไร/รายได้จากเสื้อผ้าเหล่านั้น)
  - เป็นตัวแทนของประเทศไทยและผู้หญิงไทยในวงการบันเทิงที่เมืองคานส์และทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินการประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ (โดยมี “สวยอย่างมั่นใจ” และ “ผู้หญิงไม่ประนีประนอม” เป็นแนวคิดหลัก)
  - ผู้หญิงทำงานในชุดภาพถ่ายและงานเดินแบบต่าง ๆ เป็นต้น
  - หน้าที่/ความรับผิดชอบในการเป็นแม่ โดยเฉพาะช่วงลือกตาวน (ชมพูเองก็อ้างว่าการเลี้ยงลูกเป็นงานที่ต้องได้รับการยอมรับ)
  - วิดีโอคลิปส่วนใหญ่มีทรานส์ (หวาน) ร่วมอยู่ด้วย
- สู้ขวัญ บุลกุล: Praew Magazine (15 พฤศจิกายน ค.ศ. 2017 – 21 เมษายน ค.ศ. 2018)
  - การบริโภคปรากฏซ้ำ ๆ ในวิดีโอคลิปส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสำอาง เสื้อผ้า การช้อปปิ้ง โดยมีคำติดปากว่า “ของมันต้องมี”
  - มีการให้คำแนะนำแก่ผู้ชม (โดยเรียกพวกเขาโดยตรงว่า “ผู้ชม”) ซึ่งครอบคลุมถึงวิธีเป็น “ผู้หญิง” มากขึ้น
  - เคล็ดลับทางการเงิน: วิธี/สิ่งของ/เวลาที่จะซื้อเพื่อให้เป็น “การช้อปปิ้งอย่างชาญฉลาด”
  - หน้าที่/ความรับผิดชอบในการเป็นแม่ โดยเฉพาะการทำอาหาร (ไม่ค่อยปรากฏการ “เลี้ยง” ลูกเหมือนชมพูเนื่องด้วยลูกของชมพูที่ยังอายุน้อยมาก)
  - มีการแสดงภาพแทนของผู้หญิงที่ตั้งใจทำงาน (วิดีโอคลิปในยูทูปถือว่าเป็นงานสำหรับสู้ขวัญและทีมงาน)
- พิมรี่พาย: Pimryprie (4 ตุลาคม ค.ศ. 2022 – 27 ตุลาคม ค.ศ. 2022)
  - อาชีพแม่ค้าออนไลน์
  - การตอบแทนสังคมเน้นในรูปแบบของเงินและสิ่งของต่าง ๆ เช่น เตียง ไฟฟ้า ยานพาหนะ เป็นต้น
  - ในวิดีโอคลิปอื่น ๆ มีการเน้นผลิตภัณฑ์อาหารของเธอโดยแสดงภาพเธอรับประทานผลิตภัณฑ์นั้นเอง เช่นเดียวกับยูทูปเบอร์หญิงที่จะกล่าวถึงต่อไป มีการเน้นเรื่องความเย้ายวนในขณะ

รับประทานอาหาร (มีการแต่งหน้า ใส่เครื่องประดับ และมีเสียงประกอบการรับประทานอาหาร แต่ยังคงรักษาความสะอาด)

- วิดีโอคลิปประกอบด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้ชมทางบ้านรู้สึกได้ เช่น เน้นย้ำถึงคุณสมบัติการเป็น “คนดี” ต่อผู้พิการหรือเน้นย้ำว่าการสงเคราะห์ที่มอบให้กับชุมชนนั้นมุ่งตรงไปยังผู้ขัดสน (กล่าวถึงครอบครัวและลูกจ้างในลักษณะเดียวกับญาติสนิท)
- ยายนาง: Gin Pai Thai Rang (5 ตุลาคม ค.ศ. 2022 – 28 ตุลาคม ค.ศ. 2022)
  - มีการแสดงอาหารปริมาณมากอยู่เสมอ
  - รับประทานอาหารในห้องครัวที่ตกแต่งอย่างดีและเป็นระเบียบเสมอ (พื้นที่ภายในบ้าน)
  - เนื่องจากยายนางเป็นยูทูบเบอร์หญิงที่อาศัยอยู่ในเคนมาร์ก เธอจึงจัดแสดงสวนผักและเรือนกระจกที่เธอปลูกเอง ซึ่งส่วนใหญ่มีการตั้งชื่อต่างประเทศ เช่น ต้นหอมญี่ปุ่น ใบโหระพาใบใหญ่ ของอิตาลี กลาสโคน (glass cone) อัลฟัลฟา ฯลฯ
  - ยายนางจะรับประทานอาหารอย่างสงบ สะอาด และเฝ้าระวังในบางครั้ง โดยเครื่องแต่งกายของเธอเรียบร้อยและมีเครื่องประดับ (หนึ่งในนั้นคือแหวนอัญมณี)
  - วิดีโอคลิปส่วนใหญ่ของเธอมักจะเป็นรายการแสดงการรับประทานอาหาร ขั้นตอนการทำอาหาร โดยมีโฆษณาจากผู้สนับสนุนของเธอร่วมด้วย (ในช่วงเวลาที่คัดเลือกมา ผู้สนับสนุนนี้คือโคเรียดอง) ในช่วงท้ายวิดีโอคลิปของเธอ ยายนางมักจะทิ้งท้ายด้วยคำว่า “ร่ำรวยทุกคนนะคะ”
- สาวเลย: SaoLoei GinZab (1 ตุลาคม ค.ศ. 2022 – 30 ตุลาคม ค.ศ. 2022)
  - สาวเลยรับประทานอาหารด้วยท่าทางเรียบร้อยเสมอ
  - สาวเลยมักแสดงอาหารจำนวนมากเช่นเดียวกับยูทูบเบอร์คนก่อนหน้าและโดยส่วนใหญ่จะสามารถรับประทานอาหารจนหมด
  - คล้ายกับยายนางข้างบน ฉากหลังของสาวเลยมีการจัดและตกแต่งอย่างดี ซึ่งอาจจะเพื่อจุดประสงค์ของวิดีโอการรับประทานอาหารหรือมีอภิธานโดยเฉพาะ
  - มีการรับประทานอาหารมากมายที่แสดงในวิดีโอคลิป (ตั้งแต่อาหารทะเล เนื้อสัตว์ ไปจนถึงผัก) อย่างประณีต โดยเธอมักจะแสดงนิ้วนางที่ประดับไปด้วยแหวนเพชรแต่งงานของเธอ ใบหน้าและริมฝีปากที่เติมแต่งเพื่อผู้ชม
  - รับประทานอาหารที่สามัญกว่ามาก (เมื่อเปรียบเทียบกับยายนาง) ที่สามารถหาได้ทั่วไปในบริเวณของเธอ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

การกรองข้อมูล (Data filtering)

คำสำคัญ	ความถี่ของคำสำคัญที่ปรากฏในช่องความคิดเห็น (จากการกรองข้อมูล)
แม่	1734
สวย	1661
ลูก	628
เก่ง	436
เงิน	411
รวย	361
ผู้หญิง	345
ทำงาน	191

ความสอดคล้อง (Concordance)

ข้อมูลนี้ยังสำรวจเพิ่มเติมว่าคำสำคัญ แม่ ที่มีการพูดถึงในช่องแสดงความคิดเห็นบ่อยที่สุด คำว่า แม่ ถูกนำมาใช้ในบริบทต่าง ๆ อย่างไร ความสอดคล้อง (Concordance) สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการคำนวณช่วยในการวิเคราะห์ซึ่งจะนำมาสู่ข้อมูลเชิงลึกว่าผู้ชมในสื่อใหม่ตอบสนองต่อตัวตนที่แสดงผ่านช่องของยูทูบเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้อย่างไร

Chompoo Arya A. Hargate: L'Officiel Thailand		
ปังมาก	แม่	แตกแตก ²⁷
ชอบ	แม่	ชม ชอบความคิด ชอบไลฟ์สไตล์ ชอบทุกอย่างเลย ซูปตาร์ของจริง
	แม่	ชมสวยมากปังไม่ไหว รักทาริมากที่สุด ร้องไห้ยังสวย มากๆ ชมน่ารักมาก สู้ๆ น้ำทุกคน เก่งมากเลย
	แม่	ก็คือสวย หุ่นดี เกินหน้าผู้เข้าประกวด และใดๆ คือ เสียหายทาริน่ารักๆๆๆ สวยเวอร์หุ่นคือเป๊ะ

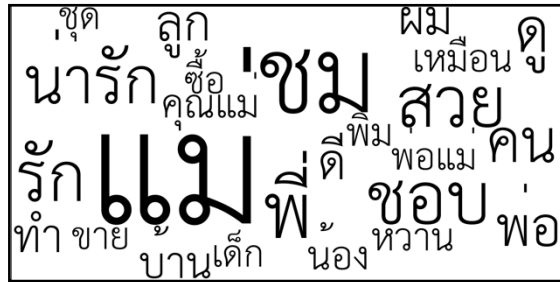
²⁷ ตัวสะกด ภาษา และสัญลักษณ์ที่ใช้ในความคิดเห็นเป็นสิ่งที่นำมาจากความคิดเห็นดั้งเดิมของผู้ชมในช่องความคิดเห็น

ชมพู่	แม่	ก็คือแม่ ฟากเรียบ นางสาวมาก
	แม่	ชนะจ้า
โ้ยยยย รวยมาก	แม่	!!!
	แม่	ชมปังมากกกกกกกก♡
คุณ	แม่	ลูกสาม ทั้งสวย ทั้งรวย ทั้งเก่ง น่ารัก แวะมาเติมกำลังใจให้จ๊ะ ๒👍❤️❤️❤️
	แม่	ห้องน้องผู้หญิง แม่ยิ่งสวย หวาน นวล ละมุน กลมกล่อม
	แม่	ชม คือสวย เก่งที่หนึ่งเลยคะ
	แม่	คือสมกับสโลแกน คุณค่าที่คุณคู่ควรมาก เพราะแม่ขยันและมุ่งมั่นกับงานตลอด ผลลัพธ์ในชีวิตแม่ชมถึงได้สวยงามขนาดนี้
	แม่	!!! ไม่ว่าจะแต่งงาน ห้อง อะไรก็เอาแม่ลงไม่ได้ มีงานฟรีเซนต์เตอร์ตลอด
ปังมาก	แม่	ชม♡
Sukwan Bulakul: Praew Magazine		
อ้าว	แม่	พาดกระเป่าซะแล้ว
เฮ้	แม่	มาแล้ว
ดูก็รู้เลยว่ารวยยค่า	แม่	
งานดีเยี่ยมมาก	แม่	
	แม่	มาแล้ว...ขอบุคลิกพี่ขวัญจริงๆ
	แม่	ก็คือแม่นะคะ 5555555
พี่ขวัญน่ารักซ้อปตัว	แม่	เลยคะ แต่ชอบนะคะ อยากให้พี่ขวัญไปแบรนด์น้ำหอมคะ
	แม่	นายตัวจริง
เด็กๆ ตาม	แม่	มา 55555
อยากมี	แม่	แบบพี่ขวัญอะ น่ารักอบอุ่นมาก
พี่ขวัญให้ฟิลเหมือนเป็น	แม่	ของคนในกองเลย 55
อยากได้	แม่	แบบนี้จั่งเลย 555

อ้อยอ้นนี่น่ารักก อ้นนี่ใช้ดี ของมันต้องมี!! แต่เราต้องใจเย็นใช้มันน อ้อยพี่ขวัญชอบบบ ถ้าใครให้พี่ก็แฮปปี้นะ โอ้ยยละมุนละไม อ้อยนี่ ที่ช่วยชาติมาตลอดภูมิใจอ่า คุไปเพลินนไป อยากได้ใครมีตามคุณพี่ไปหมดเลยคะ ชอบพี่ ขวัญอยู่แล้วชอบไปอีก หลงงเลยคะ ความ ไฮโซผู้ดีกุลสตรี อยากมีพี่สาวคุณ	แม่	คุณพี่แบบนี้จัง 😊😊 🍷🍷🍷🍷🍷🍷🍷🍷
Pimrypie: Pimrypie		
	แม่	พระขอคนยากจนพิมรี่พาย
	แม่	พระตัวจริง...ไม่ต้องร้องขอ...ช่วยทันที ชอบคุณแทน เด็กๆ ทุกคนด้วยครับ
	แม่	พระที่แท้จริง ขออนุโมทนาด้วยครับ
พระ	แม่	ของทุกศาสนาจริงๆ ♡♡♡♡♡♡♡♡
นิ้วมาก	แม่	!!!!xxxxx
อยากกินเลย	แม่	!!!!
คุณคือ	แม่	พระคะ คุณพิมรี่พายอนุโมทนาสาธุด้วยคะ
	แม่	พระผู้มีแต่ให้
	แม่	พิมของคนจนรักมากๆ
ยายนาง: Gin Pai Thai Rang		
หน้ากินมากจ้า	แม่	
♥ว่างๆใส่ราคาที่ไทยส่งมาหน่อย นะคะ	แม่	ใหญ่ THANKS 🙏
ขอบยายจัง มิติใหม่ใส่ถุงมือแหวนสวมทับอีก จึ้งมาก	แม่	😊
♥โลกนี้เป็นของ	แม่	ใหญ่แต่ผู้เดียว 55555 👍👍
ปาดเมนูทะเลตองน่าทานจ้าคุณ	แม่	🙏🙏🙏
ปาดเก็บเห็ดผึ้งเป็นตาม่วนนะคุณ	แม่	🙏🙏🙏
สาวเลย: SaoLoei GinZab		
ชอบ	แม่	สาวเลยมากจ้า กินเป็นตะแซบคัก ♥
	แม่	มารหิวน้ำเต้จ้า 😊

หว่าแต่อี	แม่	กินKFCกับตำบักหุ้งผู้เดียวสาวเลยกะกินคือกันตัว นี่😊😊😊แซ่บๆ 🍴🍴🍴
-----------	-----	---

เวิร์ดคลาวด์ (Word cloud)

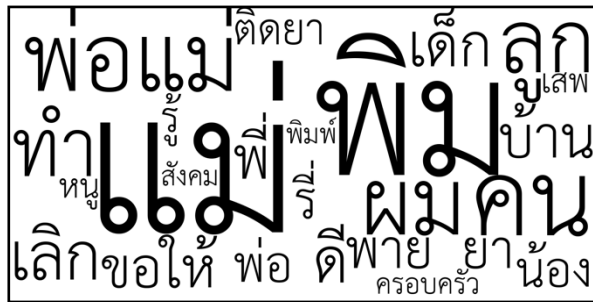
ภาพรวมของการใช้คำที่ปรากฏมากที่สุด “แม่” ในช่องความคิดเห็น

ภาพรวมของการใช้คำว่า “แม่” ในช่องความคิดเห็นของช่อง L'Officiel

ภาพรวมของการใช้คำว่า “แม่” ในช่องความคิดเห็นของช่อง Praew Magazine

ภาพรวมของการใช้คำว่า “แม่” ในช่องความคิดเห็นของช่อง Pimryp

ให้กับยูทูปเบอร์หญิงเหล่านี้ในทางสถิติ และจากการจัดลำดับ จะเห็นได้ว่าการพูดถึง หรือชื่นชมของแฟน ๆ นั้น เป็นสิ่งที่ไม่ห่างไกลจากเพศ/เพศสภาพ รูปร่างหน้าตา และทรัพย์สินสมบัติทางวัตถุของพวกเธอ

อย่างไรก็ตาม การกรองข้อมูล (Data filtering) และเวิร์ดคลาวด์ (Word cloud) เพียงอย่างเดียวไม่สามารถแยกแยะบริบทของการใช้คำว่าแม่ได้ ความสอดคล้อง (Concordance) ช่วยในการแยกประโยคออกจากกัน โดยเน้นสภาพแวดล้อมที่ใช้คำสำคัญดังกล่าว (ดังตารางที่แสดงด้านบน) ดังที่จะกล่าวถึงต่อไปด้านล่าง ความสอดคล้องจะช่วยระบุบริบทที่มีการกล่าวถึงแม่ ซึ่งได้แก่ เป็นสรรพนาม บ่งบอกถึงความเป็นหญิง และเป็นคำที่ใช้ร่วมกับคำอื่น ๆ ซึ่งมักเป็นสัญลักษณ์ของการยกย่องสรรเสริญ ชื่อเสียง หรือคำชมเชย (ยกตัวอย่างเช่น เกินต้านมากแม่ ตัวแม่จริงๆ แม่ก็คือ แม่ จบปะ!! ตาแตกมากแม่~~~ จากช่องความคิดเห็นของ L'Officiel) วิธีการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยนี้แม้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาความคิดเห็นและ/หรือคำที่ใช้เรียกยูทูปเบอร์หญิงเหล่านี้ แต่ความถี่ (Frequency and keywords) และภาพที่แสดงให้เห็นว่ามีการใช้คำและการจัดอันดับจะไม่เพียงพอต่อการพิจารณาความเป็นพลเมืองทางการเมือง (political subjects) ของผู้หญิงเหล่านี้ หรือการที่ผู้หญิงเหล่านี้แสดงและสะท้อนว่าความสัมพันธ์ทางเพศตลอดจนค่านิยมในสังคมไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ระเบียบทางเพศสภาพที่มีการครอบงำโดยปิตาธิปไตย และค่านิยมใหม่ที่มีต่อผู้หญิง ดังนั้น การวิเคราะห์จะดำเนินการในลักษณะนี้ โดยนำทั้งสองวิธีมารวมกันภายใต้ร่มของการวิจัยเชิงคุณภาพ

คำว่าแม่ในช่องความคิดเห็น มีการใช้มากที่สุดในช่องยูทูปของ L'Officiel Pimryprie และ Praew Magazine จากบรรดาตอน (clips) ที่คัดเลือกมา มีการใช้คำว่าแม่มากที่สุดในตอนที่ชื่อ L'OFFICIEL UNDERGROUND EP.46: (ภาคต่อของ) บุคคลล้างแสง ช่วยแม่ย้ายบ้าน! และ L'OFFICIEL UNDERGROUND EP.45: บุคคลล้างแสง ช่วยแม่ย้ายบ้าน! และปรากฏอีกครั้งในตอน วัตถ์ถ้ากระบอก สัจจะและหัวใจ และ เสียงภาวนา จากที่เดิม ในช่อง Pimryprie และ 'สู้ขวัญ' พาซ้อปมาราธอน ชื่อจริงแจกจริง! รัปปีใหม่ และ เจ้าแม่ป้ายาย 'สู้ขวัญ' พาฟุ้งชนของ Sale! มาเช้คของกัน ในช่อง Praew Magazine วิดีโอคลิปเหล่านี้เป็นเพียงคลิปที่มีการใช้คำว่าแม่มากที่สุดในช่องความคิดเห็น และช่องยูทูป L'Officiel ยังคงเป็นช่องที่มีการพูดถึงแม่มากที่สุด สิ่งสำคัญที่ควรทราบคือในช่องยูทูปของยายนางและสาวเลย มีการใช้คำว่าแม่เช่นกันแต่ในวิดีโอคลิปเหล่านั้น มีการพูดถึงคำว่าแม่ในความคิดเห็นเพียงครั้งหรือสองครั้ง โดยใช้เป็นสรรพนามที่เรียกแทนผู้หญิง

ผู้ชมในสื่อสมัยใหม่มองและยกย่องผู้หญิงอย่างไรในปัจจุบัน โดยเฉพาะในช่องยูทูปของ L'Officiel Praew Magazine และ Pimryprie ที่มีคำว่าแม่ปรากฏมากที่สุด ดูเหมือนว่ามีการใช้คำนี้ในวิดีโอคลิปเหล่านั้นในบริบทที่บ่งบอกเพศหญิงของผู้หญิงเหล่านั้นเป็นหลัก ยกตัวอย่างเช่น วางแผนเก่งคะแม่ แต่ละอย่างใช้แค่ครั้งสองครั้ง แนนอน ของแม่ชมเนีย มาถึงแม่จะไปจัดเลย ตั้งสติหน่อยแม่ เป็นต้น ประการที่สอง เมื่อชมพูและสู้ขวัญใช้คำนี้เอง จะมีความสัมพันธ์กับความเป็นเพศหญิง (biologism) และความรับผิดชอบตามเพศในฐานะแม่ อันมีส่วนเกี่ยวข้องกัน บุคคลเหล่านี้อาจใช้หรือไม่ได้ใช้คำนี้เอง แต่เมื่อมีการนำมาใช้ จะเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงงานที่ต้องทำอันเกี่ยวกับการเป็นแม่ เช่น ส่งลูกไปโรงเรียนหรือทำอาหารให้ลูก ประการที่สาม อันเป็นข้อที่สำคัญเนื่องจากเป็นการ

บ่งบอกว่าเหตุใดช่องยูทูบเหล่านี้จึงได้รับการติดตามอย่างกว้างขวางจากผู้ชม ได้แก่วิดีโอที่ผู้ชมใช้หรืออ้างอิงถึงแม่ในช่องความคิดเห็น โดยตัวอย่างดังต่อไปนี้จามาจากช่องของ L'Officiel Praew Magazine และ Pimrypie ตามลำดับ

จากช่องความคิดเห็นของ L'Officiel

แม่ท้องน้องผู้หญิง แม่ยิ่งสวย หวาน นวล ละมุน กลมกล่อม

แม่!!! ไม่ว่าจะแต่งงาน ท้อง อะไรก็เอาแม่ลงไม่ได้ มีงานพิธีเซนต์เตอร์ตลอด

แม่คือสมกับสโลแกน คุณค่าที่คุณคู่ควรมาก เพราะแม่ขยันและมุ่งมั่นกับงานตลอด ผลลัพธ์ในชีวิตแม่ชมถึงได้สวยงามขนาดนี้

แม่ชม คือสวย เก่งที่หนึ่งเลยคะ

หลงรักแม่ชมมาก ไม่รู้จักตั้งแต่เมื่อไหร่ แต่โคตรรัก ไม่ได้รักที่แม่ดัง รวย หรือเพราะมีลูกน่ารัก แต่รักเพราะความเป็นชม เป็นตัวของชม ทักษะคติ ความมีน้ำใจ การใช้ชีวิต ถ้าจะบอกว่าดาราทรงในไทยใครที่ประสบความสำเร็จจริงๆ เรายกให้แม่เลยนะ ไม่ว่าจะการทำงาน ครอบครัวยังปังมาก

ต้องเกิดก็ชาติ ทำบุญด้วยอะไรจะได้แบบแม่ชมอะ โอ๊ยเร็ด สวย เก่ง เก่ง น่ารัก ชีวิตดีดีมาก

ชีวิต ดังเจ้าหญิง สวย เก่ง ฉลาด ขยัน มีครอบครัวที่ดี มีคนรักที่ดี มีลูกแฝดที่น่ารัก โอ้วว แม่เจ้า ชีวิตเพอร์เฟคมากๆ ในตอนนี้ ของชมพู อารยา

คลิปนี้มีข้อมูลความรู้ที่ดี ในเรื่องพัฒนาการเจริญเติบโตสมวัย... ขอบคุณแม่ชมครับผม :)

ตอนพายุยิ้มหวานให้กล้องตอนขึ้นอินเสตรูปแม่ชมตอนประกวดมิสมอเตอร์โฮวันนะ สำเนาถูกต้อง น่ารัก ไม่สื่อสารอะไรเลย

จากช่องความคิดเห็นของ Praew Magazine

พี่ขวัญน่ารักขอบใจแม่เลยคะ แต่ชอบนะคะ อยากให้พี่ขวัญไปแบรนด์น้ำหอมคะ

อ้วยอันนี้น่ารัก อันนั้นใช้ดี ของมันต้องมี!! แต่เราต้องใจเย็นๆ ใช้นั่น อ้วยพี่ขวัญชอบบ๊อบ ถ้าใครให้พี่ก็แฮปปี้นะ โอ้ย

ละมุนละไม อ้วยนี่พี่ช่วยชาติมาตลอดภูมิใจอา ดูไปเพลินนไปอยากได้ใครมีตามคุณพี่ไปหมดเลยคะ ขอบพี่ขวัญ อยู่แล้วขอบไปอีก หลงงเลยคะ ความไฮโซผู้ดี กุลสตรี อยากมีพี่สาวคุณแม่คุณพี่แบบนี้จัง

น่ารักมาก ดูเพลินเลย..คุณแม่ยังสวย ยังสาว

เดี่ยวที่ต้องไปก่อน หน้าแม่สำคัญ 555

แม่ที่แท้ทรู

ข้าพี่ขวัญ พี่วางตัวได้ดีมากแต่ยังฮาได้ 5555555 ติดตามคลิปต๊อไปนะคะ พี่แบ่งหน้าที่แม่และงานได้ชัดเจนมาก มีระเบียบในชีวิตสุดๆ นับถือเลยคะ พี่เป็นไอดอลหนูเลยนะ5555

จากที่ผลออกไปดูวิดีโอพวชอบมาราธอนที่มันโผล่มาในหน้ายูทูบแบบบังเอิญ ตั้งแต่นั้นมา ก็ตามดูทุกแม่งทุกคลิป พี่ขวัญเป็นคนติดดินมากกกก เลิฟตรงนี้ ทุกคนเข้าถึงได้ และยังมีจริตตลกอีก ทำให้ยิ่งรักไปใหญ่ ทำคลิปออกมาเรื่อยๆนะคะ เป็นกำลังใจให้คะ

ยังจำพี่ขวัญตอนที่เจออยู่ร้านกาแฟที่ ม.เกษตรฯ หลังจากส่งน้องปราบที่โรงเรียนก็มาต่อกับบรรดาแก๊งค์คุณแม่พี่ขวัญดูซิลล์แต่มีมาด แต่เป็นกันเองมาก กับประโยคที่ว่า มีใครจะส่งอะไรเพิ่มมัยคะ?...เดี่ยวจ่ายรวมเลยคะน้อง สายเปย์ตัวจริงเด้อออออออ

สวยรวยหุรุมมากคับแม่สู่ขวัญ

มันถึงเวลาที่เทรนดฺ์ผู้หญิงลुकแพงต้องมาละคะคุณแม่แอฟ คุณสู่ขวัญ น่ารักมากกกกกกกกกกกกกกก

จากช่องความคิดเห็นของ Pimryprie

คุณพิมพ์คือแม่พระของคนยาก และเป็นบุคคลที่น่ายกย่อง ขอให้คุณพิมพ์ร่ำรวยๆๆยิ่งๆๆขึ้นไปในทุกๆด้านนะคะ

แม่พระของคนยากพิมพ์ร้าย

แม่พระ ตัวจริง... ไม่ต้องร้องขอ...ช่วยทันที ขอขอบคุณแทนเด็ก ๆ ทุกคนด้วยครับ

แม่พระที่แท้จริง ขออนุโมทนาด้วยครับ

เห็นแล้วน้ำตาจะไหลแม่คุณเอย-มาโปรดคนจนๆอีกแล้วเด็กน้อยคอยความเมตตา

แม่พระจริงๆ พิมพ์ช่วยคนซึ่งไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆสุดยอดแล้วครับ

ยกให้คุณพิมพ์เป็นแม่พระผู้ประเสริฐทั้งกายและใจ มีแต่ความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป รักจริงๆติดตามตลอดครับ.

น่วมมากแม่!!!! 😊😊😊😊😊😊

ขอบคุณนางฟ้าพิมพ์ร้าย ที่ช่วยเหลือสังคม ขอให้เจริญๆนะแม่คุณ คิดสิ่งใดให้สมความมุ่งมาดปรารถนา ให้สามารถ

ช่วยเหลือสังคมได้เยอะนะคะ สาธุ สาธุ สาธุ

ถ้าชาติหน้ามีจริงขอให้แม่พิมพ์เกิดมาช่วยคนยากอีกคะขอให้เจริญๆน้าๆ

แม่ที่อยู่ในสื่อสมัยใหม่จึงมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับวาทกรรมเกี่ยวกับเพศกำเนิด (biologism) และวัตถุนิยม ดังที่ปรากฏ คำว่าแม่ถูกนำไปใช้ในหลายรูปแบบ กล่าวคือ เป็นเพียงคำสรรพนามที่เน้นย้ำถึงความเป็นเพศหญิง เป็นคำสรรพนามที่เน้นความเป็นหญิง และ/หรือ หน้าที่เกี่ยวกับความสามารถในการแสดงความเป็นเพศแม่ (sex-based notions) และสุดท้ายคือใช้เป็นการแสดงความชื่นชมร่วมกับทรัพย์สินทางวัตถุ อาชีพ ทุน (เช่น อะไรก็ได้เอาแม่ลงไม่ได้ นักช้อปตัวแม่ ฯลฯ) และการกระทำอันเป็นกุศล (โดยเฉพาะในกรณีเมื่อศึกษาวิดีโอคลิปของพิมพ์ร้าย) ในบรรดาความคิดเห็นเหล่านี้ ความคิดเห็นจากผู้ชมที่ชื่นชมชมพู่และสู่ขวัญเน้นไปที่การที่ทั้งสองมีอาชีพการงานที่ดี บริหารจัดการความรับผิดชอบของความเป็นแม่และ/หรือภรรยาได้ดี และมีชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย จากบรรดาวิดีโอคลิปที่มีการใช้คำว่าแม่ในความคิดเห็น เห็นได้ชัดว่าคนดูต่างชื่นชมการที่ชมพู่มีกระเป๋าและสินค้าไอต์กูตูร์มากเกินกว่าจะนับได้ จนต้องนำไปแจกก่อนจะย้ายบ้าน และยังเห็นได้ชัดอีกว่าผู้ชมชอบสู่ขวัญเวลาช้อปปิ้ง ต้องการให้เธอแนะนำเกี่ยวกับแฟชั่นให้มากขึ้น ซึ่งแน่นอนว่าทั้งมีระดับและหรูหรา และชมเชยเธอที่อ่อนหวาน น่ารัก รู้จักวางตัว และที่มีการพูดถึงมากที่สุดคือการเธอเป็นคนใช้จ่ายเงินอย่างเต็มที่ (สายเปย์) ดังนั้น แม่ในสื่อยุคใหม่โดยเฉพาะที่ถ่ายทอดผ่านช่องยูทูปเหล่านี้จึงรวมคุณสมบัติที่กล่าวไปแล้วในส่วนของการทบทวนวรรณกรรม แต่เสริมทรัพย์สินสมบัติทางวัตถุและทรัพย์สินทางโลก แม้จะมีจำนวนน้อย แต่ก็มีผู้ชมที่สังเกตเห็นว่าขณะที่ยายนางรับประทานอาหารหน้ากล้องซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ธรรมดา เธอยังคงแสดงออกถึงความมั่งคั่งโดยสวมแหวนวงใหญ่ ทัปไปบนถุงมือ ผู้ชมให้ความคิดเห็นว่าเธอแสดงพฤติกรรมเกินพอดีแต่ในลักษณะน่าชื่นชม โดยเขียนว่า ชอบยายจั่ง มิติใหม่ใส่ถุงมือแหวนสวมทับอีก จึ้งมากแม่ 😊 ผู้ชมยกย่องสตรีเหล่านี้มากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพวกเขาเป็นอิสระ (independent) และมั่งคั่ง (wealthy) พอที่จะยืนหยัดได้ด้วยตัวเอง ในขณะที่เดียวกันก็สร้างสมดุล

ระหว่างอาชีพการงานและครอบครัวที่เป็นไปตามบรรทัดฐานรักต่างเพศ (normative heterosexuality) ไปด้วย ดังที่เห็นได้ชัดข้างต้น ผู้ชมบางท่านยกให้พวกเธอเป็นต้นแบบหรือไอดอลและปรารถนาที่จะมีชีวิตแบบที่ผู้หญิงเหล่านี้แสดงให้เห็น

คุณสมบัติอีกประการหนึ่งที่ถือว่าน่ายกย่องซึ่งนำไปสู่การกล่าวถึงแม่คือการที่ผู้ชมยกระดับสถานะของพิมรี่พายให้เป็นผู้ใจบุญ มีหลายความคิดเห็นชื่นชมการกระทำของพิมรี่พายในการตอบแทนสังคมด้วยความสามารถของเธอในฐานะแม่ค้าออนไลน์ สิ่งที่เธอให้แก่สังคม ต่างจากกรณีของสุชัชวีร์หรือชมพูที่ให้ของกับคนรอบข้าง คือเป็นวัตถุ เช่น รถบรรทุก ไฟ เตียง หรือแม้แต่เงินทอง วิถีชีวิตอันฟุ่มเฟือยของเธอที่แสดงให้เห็นผ่านการแต่งตัวของเธอเอง ควบคู่ไปกับการเป็นสาวทำงาน มีความเป็นอิสระ และแม่เลี้ยงเดี่ยวทำให้ผู้ชมยกย่องสถานะของเธอในการเป็นนางฟ้าที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ขัดสนอย่างเต็มใจ ดังที่ความคิดเห็นบางได้กล่าวเอาไว้ว่า เป็นบุญของคนยากที่มีแม่พระมาโปรด หรือ ไม่รู้จะหาคำพูดอะไรมาสรรเสริญเธอสุดยอตคนดีจริงเจริญๆนะแม่คุณ

ดังที่เห็นนี้ ยูทูปเบอร์หญิงที่เป็นกรณีศึกษาของการวิจัยนี้เน้นย้ำให้เห็นว่าพวกเธอเป็นสตรียุคใหม่ซึ่งมีคุณสมบัติมากกว่าที่ปรากฏในบทบทวนวรรณกรรม ความนิยมรวมที่ผู้ชมเชื่อมโยงผู้หญิงเหล่านี้กับคุณลักษณะสำคัญของการเป็นเพศหญิง มีอาชีพ หน้าที่การงานที่น่าชื่นชม และไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย และที่สำคัญที่สุดคือพวกเธอถูกมองว่าเป็นไอดอลและผู้หญิงที่มีจิตใจดี ในขณะที่พวกเธอครอบครองทรัพย์สินสมบัติทางวัตถุ (materialism) นอกจากนี้ ควรสังเกตด้วยว่าในด้านหนึ่ง ยูทูปเบอร์หญิงเหล่านี้ย้ำว่าทฤษฎีที่วางบนรากฐานของเพศกำเนิด (biologism) ซึ่งทำให้พวกเธอกลายเป็นผู้แสดงลักษณะรูปแบบความเป็นแม่และความเป็นภรรยาอย่างเป็นรูปธรรม แต่ในอีกด้านหนึ่ง ผู้หญิงสมัยใหม่เหล่านี้ก็เน้นย้ำถึงคุณค่าของสังคม วัตถุนิยมในรูปแบบต่างๆ ทั้งทรัพย์สินที่พวกเธอมีอยู่แล้ว (เช่น ต้นทุนทางวัฒนธรรม) หรือที่พวกเธอได้มาเองจากอาชีพต่าง ๆ ทั้งในฐานะ วล็อกเกอร์ แบนด์แอมบาสเดอร์ แม่ค้าออนไลน์ และยูทูปเบอร์ด้านไลฟ์สไตล์ในกรณีนี้

การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางเพศและการเมืองทางเพศ: ผู้หญิงมีอำนาจจริงหรือ? (Are women empowered?)

นอกเหนือจากการอ่านยูทูปเบอร์หญิงในฐานะแม่ที่ย้ำว่าทฤษฎีที่วางบนรากฐานของเพศกำเนิด (biologism) และแสดงความมั่งคั่งปริมาณมากผ่านการตกแต่งร่างกาย การบริโภคอาหาร และทรัพย์สินแล้วนั้น ผู้หญิงเหล่านี้ก็ควรได้รับการเข้าใจในฐานะพลเมืองทางการเมือง (political subjects) ที่สามารถท้าทายถึงการจัดระเบียบทางเพศที่มีอยู่ของสังคมไทยที่เป็นสังคมปิตาธิปไตย แต่คำถามว่าผู้หญิงเหล่านี้สามารถเรียกได้ว่าเป็นผู้มีอำนาจได้มากน้อยเพียงใดนั้นจะอภิปรายต่อไปด้วยกรอบทฤษฎีทางวัฒนธรรมศึกษาและแนวความคิดทางเพศที่เสนอโดยมิลเลตต์ (2000) คอนเนลล์ (2009) และ บัตเลอร์ (1989, 1999)

เนื้อหาส่วนนี้จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยูทูปเบอร์ที่เป็นผู้หญิง ผู้ชม และสังคมผ่านมุมมองวัฒนธรรมศึกษา มิลเลตต์อธิบายว่าการเมืองทางเพศเป็นจุดที่โครงสร้างอำนาจ ความสัมพันธ์ และการจัดการต่าง ๆ ช่วยค้ำ

จนการควบคุมของกลุ่มหนึ่งเหนืออีกกลุ่มหนึ่ง และณ เวลาที่เขียนเกี่ยวกับการเมืองเรื่องเพศนี้ ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิง คอนเนลล์เสนอเพิ่มเติมในประเด็นนี้ว่าความสัมพันธ์ทางเพศเป็นมิติที่ค่าจูนการครอบงำนี้อย่างมีแบบแผน แม้ว่าความสัมพันธ์อาจแตกต่างกันไปตามเพศที่มีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ และมักจะพบกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ประเด็นนี้มีความสำคัญเป็นมุมมองในการทำความเข้าใจยูทูปเบอร์หญิงห้าคนที่คัดสรรมา ซึ่งถือว่าอยู่ภายใต้วาทกรรมของผู้หญิงสมัยใหม่ในบริบทของไทยตามที่อธิบายไว้ในบทบทวนวรรณกรรม อย่างไรก็ตาม สิ่งที่การบทบทวนวรรณกรรมที่มีอยู่ไม่ได้กล่าวถึงคือความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและภายในในกลุ่มผู้หญิงและความเชื่อมโยงของพวกเธอกับโครงสร้างทางสังคม การมองผู้หญิงเป็นบุคคลหรือการที่เพศสภาพของเธอเพียงแค่ว่าพวกเธอแตกต่างจากผู้ชายนั้นไม่เพียงพอในยุคนี้ บุคคลเหล่านี้เกี่ยวเนื่องกับและได้รับผลกระทบจากโครงสร้างและค่านิยมทางสังคม แม้ว่าระดับของผลกระทบนั้นอาจจะไม่สามารถกล่าวได้ว่า ได้ลดทอนอำนาจของปิตาธิปไตยได้อย่างสิ้นเชิงก็ตาม

ยูทูปในฐานะแพลตฟอร์มสื่อใหม่เป็นพื้นที่ที่น่าสนใจที่ช่วยให้สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อกระจายเสียงหรือสื่อสิ่งพิมพ์ (สื่อแบบดั้งเดิม) ดังที่กล่าวถึงไว้ด้านบน การอ่านช่องยูทูปทั้ง 5 ช่องแบบละเอียด (การวิเคราะห์ข้อความ) สามารถวิเคราะห์ผ่านความสัมพันธ์ทางเพศ โดยมี 4 มิติเป็นกุญแจสำคัญ: 1) อำนาจ 2) การผลิต การบริโภค และการสั่งสมทางเพศสภาพ (gendered accumulation) 3) อารมณ์ 4) สัญลักษณ์ วัฒนธรรม และวาทกรรม จากวิดีโอที่นำมาศึกษาทั้งหมด 72 คลิป มีเพียงช่องยูทูป L'Officiel ช่องเดียวเท่านั้นที่แสดงให้เห็นชมพู กับ นีต วิศรุต สามีของเธอที่บ้านในคลิปชื่อ L'OFFICIEL LIVE AT HOME: CHOMPOO ARAYA & NOTT VISRUT และ L'OFFICIEL UNDERGROUND EP. 51:ชีวิต#NewNormalของอารยา และคุณ 'นีต วิศรุต' ตามลำดับ ในช่วงที่มีการระบาดของโควิด 19 เท่านั้น ที่วิถีชีวิตของชมพูถูกจำกัดให้อยู่ในบ้าน และในท้ายที่สุดก็มีฉากที่เธออยู่ในบ้านกับสามี ทำอาหารด้วยกัน และฉากที่เธอไปซูเปอร์มาร์เก็ตระดับหรูเพื่อซื้อของชำกับหวาน ผู้ช่วยทรานส์ของชมพู เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านสถานที่ในช่วงที่เกิดโรคระบาด ชมพูจึงดูเหมือนจะทำหน้าที่ภรรยามากที่สุด แต่แน่นอนว่ายังมีระดับและความฟุ่มเฟือย

ภาพของสุนัขขี้ขลาดที่ปรากฏออกมาในช่องยูทูปของ Praew Magazine มีการเน้นย้ำการขบถของเธอ กิจกรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้หญิงเช่นการซื้อ ลอง และเรียนรู้ในการเย็บเสื้อผ้า และให้คำแนะนำแก่ผู้ชมเกี่ยวกับการตกแต่งร่างกายให้มีความเป็นผู้หญิง วิดีโอคลิปของพิมรี่พายที่นำมาศึกษาเป็นตอนที่เธอไปเยี่ยมและให้ความช่วยเหลือผู้ขัดสน และโฆษณาผลิตภัณฑ์อาหารของเธอซึ่งคือน้ำพริก พิมรี่พาย ยายนาง และสาวเลย ต่างแสดงท่าทางการรับประทานที่เฝ้ายวนแต่สุขภาพ ยกเว้นพิมรี่พายที่แตกต่างจากอีกสองคนตรงที่ท่าทางการรับประทานของเธอสร้างความยั่วยวนและเกินจริงทั้งปริมาณอาหารที่จัดแสดงและวิธีการบริโภคของเธอเช่นกัน

นอกเหนือจากการอ่านแบบละเอียดแล้ว การอ่านผ่านการกรองข้อมูล (data filtering) ยังชี้ให้เห็นคำส่วนใหญ่ที่ใช้ในช่องความคิดเห็นว่ายูทูปเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับความรวย และคนที่ทำงานตลอดเวลา ในแง่นี้การวิเคราะห์ข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์สามารถนำมาใช้สลับและร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา โดยชี้ว่า ชมพู สู

ขวัญ พิมรี่พาย ยายนาง และสาวเลย ต่างแสดงให้เห็นว่างานและอาชีพของพวกเธอเป็นสิ่งที่ตนทำและปฏิบัติด้วยตนเอง และไม่มีการเอ่ยถึงคู่ชีวิตฝ่ายชายเลย (โดยเฉพาะในกรณีของพิมรี่พายและสาวเลย) การเลือกบริโภค โดยเฉพาะอาหาร เสื้อผ้า และการใช้จ่ายล้วนเป็นการตัดสินใจของพวกเธอเอง

ช่วงเวลาที่พวกเธออยู่นอกบ้านพวกเธอได้แสดงถึงการเป็นปัจเจก และเน้นการนำเสนอภาพแทนที่มีความเป็นอิสระอย่างมาก แต่ก็มีกิจกรรมบางอย่างที่ยังถือว่ามีความเป็นผู้หญิงมากกว่าและค่อนข้างเป็นที่คุ้นเคย เช่น การซื้อเครื่องสำอาง (สู่ขวัญ) และทำสวนกลางแจ้ง (ยายนาง) สิ่งของผู้หญิงเหล่านี้มีเหมือนกันคือมิติสองมิติที่ประกอบขึ้นเป็นความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งได้แก่การสร้างวาทกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางอารมณ์ (emotional relations) ซึ่งมุ่งสู่เพศตรงข้ามหรือบรรทัดฐานของรักต่างเพศ (normative heterosexuality) ทั้งห้าคนยังมีครอบครัวและลูก ๆ ของตนเอง ยกเว้นสาวเลยที่แต่งงานกับชายผิวขาวเช่นเดียวกับยายนาง

แล้วเราจะศึกษายูทูปเบอร์หญิงเหล่านี้ในฐานะพลเมืองทางการเมือง (political subjects) ได้อย่างไร ความสัมพันธ์ในเชิงแรงงานและการผลิต (production relations) ไม่ได้แบ่งแยกระหว่างเพศชายหญิงอย่างเปิดเผย จากทั้ง 5 คน ไม่สามารถพูดได้เลยว่าผู้หญิงถูกจำกัดอยู่ในพื้นที่ในบ้าน โดยชมพู สู่ขวัญ และพิมรี่พาย ถือเป็นผู้เล่นที่ประสบความสำเร็จในภาคบันเทิงและธุรกิจ สิ่งนี้ได้เปลี่ยนขอบเขตที่มีการกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศมากที่สุดในการทบทวนวรรณกรรมอย่างแน่นอน สิ่งที่ควรสังเกตคือแทนที่จะมองว่าผู้หญิงเหล่านี้มีความแตกต่างอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ชายในชีวิตของพวกเธอ แม้ว่าฝ่ายชายจะไม่ได้ปรากฏในวิดีโอคลิปเลยก็ตาม (ยกเว้นจากของ L'Officiel บางส่วน) ผู้หญิงเหล่านี้กลับสร้างรูปแบบใหม่ของการเป็นผู้หญิงตามหลักวัตถุนิยมซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (power relations) และการเปลี่ยนแปลงของสิ่งนั้น ผู้หญิงเหล่านี้ไม่ต้องพึ่งพาสามีอีกต่อไป แต่พวกเธอหาวิธีหาเลี้ยงชีพในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับชนชั้นทางสังคมที่อาศัยอยู่ ตั้งแต่ชนชั้นสูงไปจนถึงแม่บ้านที่สร้างรายได้และได้รับความนิยมจากการรับประทานอาหารและขายของออนไลน์ ในแง่นี้เองที่อำนาจซึ่งมักเข้าใจว่าหมายถึงผู้ชายที่ครอบงำผู้หญิงกำลังถูกท้าทาย ยูทูปเบอร์ผู้หญิงนำเสนอประเด็นเรื่องวัตถุนิยมและการสร้างรายได้ ซึ่งพวกเธอล้วนเป็นผู้แสดงหลักผ่านทางไลฟ์สไตล์ของตนและสิ่งที่เธอเป็นเจ้าของ (ตั้งแต่เสื้อผ้าไปจนถึงเงิน) ล้วนเป็นสิ่งที่พวกเธอหามาได้ด้วยตนเอง

มิติในด้านแรงงานและการผลิต (production relations) และอำนาจ (power relations) ที่ประกอบขึ้นเป็นความสัมพันธ์ทางเพศในสังคมกำลังถูกท้าทายโดยผู้หญิงในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อใหม่อย่างแพลตฟอร์มยูทูป ความนิยมที่ได้รับการยืนยันจากผู้ชมซึ่งถูกการันตีโดยจำนวนผู้ติดตามจากหลักแสนไปจนถึงหลักล้าน ซึ่งมีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการกรองข้อมูล (data filtering) และความสอดคล้อง (concordance) ล้วนแสดงให้เห็นว่าแนวคิดเรื่องการครอบงำของผู้ชายเป็นสิ่งที่กำลังโดนท้าทายอยู่ อย่างไรก็ตาม เราควรสังเกตว่า ยูทูปเบอร์หญิงเหล่านี้มักมีทรัพยากรทางการเงินและทุนทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไปอยู่ก่อนแล้ว เช่น ชมพู และสู่ขวัญ เห็นได้ชัดว่าเป็นดาราไทยที่แต่งงานกับสามีซึ่งก่อให้เกิดการการสะสมความมั่งคั่งที่มากขึ้น ในขณะที่การสะสมดังกล่าวของยูทูปเบอร์รายอื่นมาจากทรัพยากรที่ได้รับมาภายหลังในชีวิต เช่นจากงานขาย

สินค้าและการเป็นยูทูบเบอร์ ดังนั้น ผู้หญิงเหล่านี้ถือว่ามีความสามารถในการโต้แย้งและเจรจาเกี่ยวกับวาทกรรมทางสังคมที่ตั้งความคาดหวังไว้กับผู้หญิง ดังเช่นความคิดเห็น (comment section) ที่ได้ยกตัวอย่างถึงด้านบน จึงถือได้ว่าเป็นเรื่องการเมืองและมีความสามารถที่จะโต้แย้งความคิดที่ว่าผู้หญิงนั้นไม่เท่าเทียมกับผู้ชาย ซึ่งถึงแม้ว่าพวกเขาจะมีอาชีพเป็นของตนเอง ความเป็นผู้หญิงบางส่วนก็ยังคงผูกติดกับบทบาทความเป็นหญิงแบบขนบ เช่น การดูแลครอบครัวและงานบ้านอื่น ๆ

ในแง่นี้เองที่เราตั้งคำถามว่ายูทูบเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้มีอำนาจจริงหรือไม่ พวกเขาจะมีอำนาจตราบเท่าที่พวกเขาแสดงทรัพย์สินสมบัติทางวัตถุ แม้ว่าระดับจะแตกต่างกันไป (จากชมพูถึงสาวเลย) งานวิจัยนี้ต้องการจะสื่อให้เห็นว่า แม้เราจะเห็นการเปลี่ยนแปลงในมิติด้านแรงงานและการผลิต และมีมติในเชิงอำนาจของระเบียบทางเพศสภาพในสังคมไทย แต่มิติสัญลักษณ์ วัฒนธรรม (symbolic and cultural relations) และอารมณ์ (emotional relations) เป็นมิติที่แนวคิดเรื่องความเป็นผู้หญิงได้รับการยืนยันและทำซ้ำผ่านสื่อสมัยใหม่ที่สามารถเกิดการแพร่หลายได้อย่างรวดเร็ว นี่หมายความว่าแม้ว่าความนิยมของยูทูบเบอร์ผู้หญิงปรากฏให้เห็นและสามารถขยายต่อยอดแนวทางที่สังคมมองผู้หญิงในแง่ของมิติสัญลักษณ์และอารมณ์ (บรรทัดฐานรักต่างเพศ) ผู้หญิงยังคงได้รับการคาดหวังและแม้กระทั่งความชื่นชมเมื่อประพฤติตนเรียบร้อย สุภาพ เป็นกันเอง และน่ารัก สิ่งเหล่านี้เห็นได้ชัดเจนมากจากเวิร์ดคลาวด์ (word cloud) และความสอดคล้อง (concordance) ที่นำเสนอข้างต้น ผู้ชมชมเชยผู้หญิงเหล่านี้เป็นพิเศษเมื่อพวกเขาดูแลครอบครัว รู้ว่าอะไรเหมาะสมและไม่เหมาะสมในสังคม รู้จักการวางตัวตามสถานะ และมีการแสดงความรักหรือบางครั้ง แม้แต่การแสดงกิริยาที่อ่อนหวานเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ ชมพู สู้ขวัญ ยายนาง และสาวเลยต่างแสดงกิริยาแบบผู้หญิงเหล่านี้ถึงขั้นที่ได้รับคำชื่นชมจากผู้ชม อันเป็นการตอกย้ำลักษณะทางเพศกำเนิดอีกครั้ง

ในแง่นี้เองที่งานวิจัยนี้อ่านยูทูบเบอร์หญิงเหล่านี้เป็นพลเมืองทางการเมือง ที่ได้ทั้งผลิตซ้ำและโต้แย้งอุดมการณ์กระแสหลัก เช่น เสรีนิยมใหม่ และประชาธิปไตย แต่พวกเขาก็แสดงให้เห็นชัดถึงความคาดหวังทางเพศเชิงบรรทัดฐานเกี่ยวกับการเป็นผู้หญิงที่เหมาะสมและมีความเป็นหญิงเช่นกันดังความคิดเห็นข้างต้น ผู้หญิงเหล่านี้มีส่วนร่วมในกระบวนการแสดงบทบาททางเพศสภาพ สร้างบรรทัดฐานทางเพศที่เป็นรูปธรรมด้วยการยอมรับและคำยกย่องจากชาวนเน็ต นี่คือเหตุผลว่าทำไมมติเชิงสัญลักษณ์ และมิติทางอารมณ์จึงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

กรณีหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดเจนคือตอนที่พิมรี่พายออกวิดีโอคลิปไลฟ์สดเพื่อขายปลาร้ายี่ห้อของเธอเพื่อล้อเลียนโจทก์ของเธอนั้น ในเวลาอันรวดเร็ว ชาวนเน็ตต่างวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมกลั่นแกล้งของเธอ การเยาะเย้ยโจทก์ พฤติกรรมเหยียดหยันของเธอต่ออีกฝ่ายผู้ซึ่งต้องมีหนี้สินและล้มละลายเนื่องจากคำสั่งซื้อสินค้าของเธอ ความคิดเห็นดังกล่าวล้วนมุ่งตรงไปยังกิริยาและพฤติกรรมของเธอที่ผิดจรรยาบรรณ ไม่สุภาพ และเสียดสี ซึ่งหนึ่งในนั้นไม่มีทางได้รับการยกย่อง เพราะไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ยอมรับไม่ได้ที่มนุษย์คนใดคนหนึ่งจะพูดคุ้ยด้วยเช่นนั้น ตัวอย่างเช่น แม่ค้าพุดจาตี ๆ มีเยอะเยอะ เลิกไปอุดหนุนกับคนแบบนี้เถอะ ดูถูกลูกค้า

บูลลี่ลูกค้าสารพัด น่ากลัวสุดๆ #พิมรี่พาย²⁸ สิ่งที่ไม่ควรทำคือ Live แล้วทำท่าทางกระแนะกระแหนเค้า ทั้ง ๆ ที่อีกฝ่ายเครียดหมดตัวจนแทบฆ่าตัวตาย²⁹ อะ เพื่อไม่เห็นภาพในสิ่งที่หวีด ดูนางเวลาด่าคนอื่นแต่ละที พอโดนเองบ้างเลือกร้องให้ ึง #พิมรี่พาย³⁰

บทสรุป

ความนิยมของเหล่ายูทูปเบอร์ผู้หญิงและการมีส่วนร่วมระหว่างยูทูปเบอร์กับผู้ชมแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่ซ่อนอยู่ซึ่งสังคมยึดถือ เมื่อมีการนำเสนอผ่านสื่อสมัยใหม่ ยูทูปเบอร์ผู้หญิงเหล่านี้ควรถูกมองว่าเป็นพลเมืองทางการเมือง เนื่องจากพวกเขาได้แสดงความเป็นปัจเจกบุคคลที่มีแรงงาน การผลิต (production relations) และอำนาจ (power relations) ในการผลิตที่สามารถท้าทายแนวคิดฐานคิดแบบผู้ชายที่มีอยู่ในสังคมไทยได้ อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงเหล่านี้ยังคงได้รับการคาดหวังให้รักษาค่านิยมแบบเดิมซึ่งเอนเอียงไปทางการผลิตซ้ำบรรทัดฐานทางอารมณ์ ซึ่งประกอบสร้างครอบครัวในลักษณะเพศซึ่งตรงข้าม (บรรทัดฐานรักต่างเพศ หรือ normative heterosexual family) และทางสัญลักษณ์ (อิงตามเพศกำเนิด หรือ biologism) ในแง่หนึ่งงานวิจัยนี้ถกเถียงว่าแม้ว่าผู้หญิงมีศักยภาพที่จะท้าทายระเบียบทางเพศที่มีอยู่ของสังคม ด้วยความพยายาม ความเป็นอิสระ และความมั่งคั่งของพวกเธอเอง แต่ศักยภาพของพวกเธอก็ถูกจำกัดโดยขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานทางสังคมในแบบชนบ ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนจากการที่ผู้ชมคอมเมนต์ และชื่นชมการวางตัว คุณลักษณะ หรือแม้แต่มารยาทตามชนบของยูทูปเบอร์หญิงบางคน ผู้ชมชื่นชมผู้หญิงที่ร่ำรวยและเป็นอิสระในเชิงปัจเจกบุคคล แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่มากเกินไปจนทำให้พวกเธอลืมนึกและละเลยความรับผิดชอบที่มีรากฐานบนเพศกำเนิด (biologism) ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเพศหญิง ค่อนข้างเป็นที่ชัดเจนว่ามีการมอบค่านิยมให้กับวัตถุ ทรัพย์สินสมบัติ และทรัพย์สินที่แสดงความมั่งคั่ง และสังคมจะตัดสินอย่างรวดเร็วหากใครเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังทางเพศของผู้หญิงที่ควรต้องรักษาไว้ เช่น ความสุภาพ ความเป็นภรรยา และความเป็นที่รัก ดังเช่นกรณีของพิมรี่พาย การวิเคราะห์ข้อความ (textual analysis) ร่วมกับวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ (computer assisted method) ช่วยแสดงให้เห็นการเมืองระหว่างเพศที่แสดงถึง

²⁸ MOONLIGHT [@ntn_psm]. (8 กรกฎาคม 2566). *แม้คำพูดจาดิๆมีเยอะเยอะ เลิกไปอุดหนุนกับคนแบบนี้เถอะ ดูถูกลูกค้า บูลลี่ลูกค้า สารพัด น่ากลัวสุดๆ #พิมรี่พาย* [มีวีดีทัศน์แนบ]. Twitter.

https://twitter.com/ntn_psm/status/1677490314007973889?s=64&t=QGkx_8Teq0HNxeYeF1A_dA&fbclid=IwAR2JhCVEUnW1rhm-5Rum5fwuOQdlOpVAwZhgKofUwbZwjsxhk8zGG_nq9tc

²⁹ FORTUNEDIETDIARY [@BeautyDiaryNews]. (7 กรกฎาคม 2566). *ข่าวพิมรี่พาย ลั่นเจอกันในศาล และ live ขายน้่าปลาร้าประชดกวาดไป 3 แสนขวด ชอบคอมเม้นนี้มากอะ #พิมรี่พาย* [มีรูปภาพแนบ]. Twitter.

https://twitter.com/beautydiarynews/status/1677179244156420096?s=64&t=QGkx_8Teq0HNxeYeF1A_dA&fbclid=IwAR3CYzfYix7cXd9tqK-p2N1ladU7tnD3S2bFzMtnaDZSh59DJCopOxgJGu8

³⁰ KUNLANUZ: 92 : ปั่นงาน [@kunlanuz]. (9 กรกฎาคม 2566). *อะ เพื่อไม่เห็นภาพในสิ่งที่หวีด ดูนางเวลาด่าคนอื่นแต่ละที พอโดนเองบ้างเลือกร้องให้ ึง #พิมรี่พาย* [มีวีดีทัศน์แนบ]. Twitter.

https://twitter.com/kunlanuz/status/1677739226652356613?s=12&t=QGkx_8Teq0HNxeYeF1A_dA&fbclid=IwAR2Xz0IoHs-iKEX5tILAVgqBAst2_7XLQdo2RvuA_pfGEx_u13Ucm8WVT6A

แนวโน้มของสิ่งที่สังคมให้คุณค่า แม้ว่าจะไม่ได้รับการเสริมอำนาจอย่างสมบูรณ์และไม่ได้กำจัดแนวคิดที่นำโดย
ปิตาธิปไตยในสังคมไทยไปอย่างสิ้นเชิง แต่การศึกษาผู้หญิงในแพลตฟอร์มสื่อสมัยใหม่กระตุ้นให้เกิดการอภิปราย
เกี่ยวกับคุณค่าที่คนไทยมอบให้ภายใต้ระบบทุนนิยมที่เพิ่มสูงขึ้นและค่านิยมที่สังคมไทยปรารถนาที่จะรักษาไว้ใน
ผู้หญิงในยุคปัจจุบัน

รายชื่อคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเดช โชติอุดมพันธ์
 คณบดีคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 เลขที่ 254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
 E-mail: suradech.c@chula.ac.th

คณะผู้วิจัย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภัคดีผาสุข	E-mail: spr1141@hotmail.com
2) รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง	E-mail: ntp1142@hotmail.com
3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุจินัฐ จิตวิริยนนท์	E-mail: sujinat.j@chula.ac.th
4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวดี สายสุวรรณ	E-mail: pavadee.s@chula.ac.th
5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ สิงห์เปลี่ยม	E-mail: porranee.s@chula.ac.th
6) อาจารย์ ดร.ชื่นสมน ธรรมนิตยกุล	E-mail: cheunsumon.d@chula.ac.th